
IZVJEŠTAJ
SA FORMALNE RASPRAVE U PRVOM TARIFNOM POSTUPKU PO
ZAHTJEVU JAVNOG PREDUZEĆA ELEKTROPRIVREDA BOSNE I
HERCEGOVINE d.d.-SARAJEVO
ZA ODOBRENJE TARIFA ZA DJELATNOST PROIZVODNJE
ELEKTRIČNE ENERGIJE ODRŽANE DANA 22.11.2005. GODINE U
MOSTARU, U SJEDIŠTU FERK-a

Ovaj izvještaj sadrži preporuku članovima FERK-a. Strane u postupku mogu podnijeti svoje komentare na ovo izvještaj do 21.12.2005. do 16:00 sati. Očekuje se da će FERK ovaj izvještaj razmatrati na svojoj redovnoj sjednici koja će se održati 29.12.2005. godine.

I. UVOD

Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a članom 52. stav (1), propisano je da se tarifni postupak pokreće podnošenjem zahtjeva FERK-u od regulisanog elektroprivrednog društva ili na inicijativu FERK-a, te je u skladu sa stavom (3) istog člana, podnosilac zahtjeva dužan, ukoliko obavlja više elektroprivrednih djelatnosti, podnijeti zahtjev za tarife za svaku djelatnost posebno.

Na osnovu navedenog, FERK je dana 01.10.2005. godine zaprimio od strane podnosioca zahtjeva Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo Zahtjev za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije upisan pod brojem 07-02-647/18/05, čime je podnosilac zahtjeva ispunio obavezu iz člana 72. stav (1) Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a, koji propisuje da zahtjev za odobrenje tarifa u prvom tarifnom postupku elektroprivredna društva trebaju dostaviti FERK-u do 01. oktobra 2005. godine.

Iako uz podneseni Zahtjev za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije br. 07-02-647/18/05 od 01.10.2005. godine, podnesenog od strane podnosioca zahtjeva Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo nisu priloženi svi potrebni dokumenti i podaci, u cilju izvršenja svojih planskih aktivnosti za završetak prvog tarifnog postupka do kraja 2005. godine, FERK je a u skladu sa članovima 9. i 71. istog Pravilnika, dana 08.11.2005. godine donio Odluku o provođenju prvog tarifnog postupka br. 07-07-745-07/05, kojom je odlučio da podneseni Zahtjev smatra kompletnim, te da nastavi postupak po podnesenom

Zahtjevu, s tim da FERK u pogledu nedostajuće dokumentacije, podataka i informacija zadržava pravo procjene istih. Istom odlukom FERK je utvrdio da je započeo prvi tarifni postupak, kao i postupak formalne rasprave po Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije br. 07-02-647/18/05 od 01.10.2005. godine podnosioca zahtjeva Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, te odredio mjesto i vrijeme održavanja formalne rasprave u skladu sa članom 50. stav (1) Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi FERK-a („Službene novine FBiH“ br. 37/05). 08.11.2005. godine FERK je donio i Odluku o imenovanju voditelja postupka u prvom tarifnom postupku br. 07-07-745-09/05, kojom je imenovao voditelja postupka formalne rasprave Slavicu Stojčić, odredio njegova ovlaštenja i obaveze, kao i zaposlenicu FERK-a Sanelu Pokrajčić, koja zajedno sa imenovanim voditeljem postupka priprema konačni pisani izvještaj, te kojom Odlukom je određeno da imenovani voditelj postupka i zaposlenik FERK-a izvještaj dostavljaju stranama u postupku na komentare, koje voditelj postupka i imenovani zaposlenik FERK-a zajedno sa izvještajem dostavljaju na razmatranje FERK-u prije njegove konačne odluke.

U skladu sa članom 45. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi FERK-a, FERK je dana 09.11.2005. godine u „Dnevnom listu“ i „Dnevnom avazu“, kao i na svojoj web stranici, u Obavještenju za javnost obavjestio javnost o održavanju formalne rasprave o podnesenom zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije, a kojom je javnost upoznata i sa osnovnim elementima podnesnog zahtjeva te su zainteresovana lica obaviještena da mogu podnijeti svoje pisane komentare na podnesene zahtjeve do 14.11.2005. godine do 12:00 sati. Isti rok je određen i za podnošenje zahtjeva za sticanje statusa umješaća u formalnoj raspravi od pravnog ili fizičkog lica pod uslovom da ista pravovremeno podnesu zahtjev za sticanje statusa umješaća, kao i da ima direktan interes u postupku, koji je različit od općeg javnog interesa i da raspolaže podacima i činjenicama od značaja za formalnu raspravu u prvom tarifnom postupku koji se vodi pred FERK-om, što FERK ocjenjuje u svakom pojedinačnom slučaju.

Dana 14.11.2005. godine, FERK je zaprimio Dopis - Zahtjev za sticanje statusa umješaća u postupku formalne rasprave zaprimljen pod brojem 07-02-647-06/18/05 podnosioca „Aluminij“ d.d. Mostar, koji je naveo da isti ima izuzetno velik interes za sticanje statusa umješaća u formalnoj raspravi po zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije podnosioca zahtjeva Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, budući da je najveći potrošač električne energije u Federaciji BiH, te da je njegov interes da kroz status umješaća doprinese iznalaženju najboljih rješenja kod donošenja tarifa za električnu energiju u 2006. godini.

Rješavajući po Zahtjevu „Aluminij“ d.d. Mostar za sticanje statusa umješaća u formalnoj raspravi po zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije podnosioca, FERK je donio Zaključak br. 07-07-773-03/05 dana

14.11.2005. godine, kojim se odobrava Zahtjev za sticanje statusa umješača podnosioca „Aluminij“ d.d. Mostar.

Nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva za sticanje statusa umješača, dana 16.11.2005. godine pod brojem 07-02-647-08/18/05 FERK je zaprimio Zahtjev za sticanje statusa umješača u postupku formalne rasprave za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije podnosioca „Mittal Steel Zenica“ d.o.o. Zenica, koji je u Zahtjevu naveo da ima veliki interes za sticanje statusa umješača, budući da je jedan od najvećih potrošača električne energije u FBiH, te mu je interes da kroz status umješača doprinese utvrđivanju najboljih rješenja kod utvrđivanja tarifnih stavova za električnu energiju u 2006. godini. Dana 18.11.2005. godine, FERK je zaprimio pod brojem 07-02-647-10/18/05 Zahtjev za sticanje statusa umješača u postupku formalne rasprave za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije podnosioca Javno poduzeće “Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne” dioničko društvo Mostar, u kojem je isti naveo da je mišljenja da ne treba posebno dokazivati direktan interes za učestvovanje u postupku formalne rasprave po Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, jer su njegove djelatnosti koje obavlja proizvodnja, distribucija i opskrba električnom energijom. Dana 18.11.2005. godine, podnosilac „Udruženje za zaštitu interesa potrošača“ Sarajevo podnio je Zahtjev za sticanje statusa umješača pod brojem 07-02-647-11/18/05 u postupku po Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo.

Rješavajući po naknadno podnesenim zahtjevima za sticanje statusa umješača u postupku pokrenutom po Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, FERK je dana 21.11.2005. godine donio Zaključak br. 07-07-792-02/05, kojim je odobrio zahtjev Javnom poduzeću “Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne” dioničko društvo Mostar. Zaključkom br. 07-07-792-03/05 od 21.11.2005. godine, FERK je odobrio i zahtjev podnosioca „Mittal Steel Zenica“ d.o.o. Zenica u ovom postupku, a također je Zaključkom br. 07-07-792-04/05 i „Udruženje za zaštitu interesa potrošača“ Sarajevo u ovom postupku steklo status umješača.

Dana 16.11.2005. godine održana je pripremna rasprava u prvom tarifnom postupku po podnesenom Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije podnosioca zahtjeva Javno poduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, sa početkom u 09:00 sati u prostorijama FERK-a. Na pripremnoj raspravi utvrđen je plan podnošenja i davanja odgovora na zahtjeve za informacijama i pitanja koja će se obrađivati na formalnoj raspravi.

Nakon održane pripremne rasprave, dana 22.11.2005. godine održana je formalna rasprava u prvom tarifnom postupku po podnesenom Zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije podnosioca zahtjeva Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, sa početkom u 09:00 sati u prostorijama FERK-a na kojoj su se raspravljala sporna pitanja s ciljem utvrđivanja činjenica i dokaza.

Dana 24.11.2005. godine Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo dostavila je FERK-u pod brojem 07-02-647-18/18/05 prijedlog tarifnih stavova po kategorijama i tarifnim elementima.

II. PODNOSILAC ZAHTJEVA JAVNO PREDUZEĆE ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE d.d. -SARAJEVO

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo je javno preduzeće, koje je registrovano za obavljanje djelatnosti proizvodnje i distribucije električne energije, snabdijevanja električnom energijom, te djelatnosti trgovine, zastupanja i posredovanja električnom energijom. Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo je najveća elektroprivredna kompanija u Bosni i Hercegovini sa više od 627 hiljada kupaca i djeluje na području Federacije BiH u sedam kantona.

U skladu sa članom 72. stav (1) Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a, ovo javno preduzeće bilo je obavezno dostaviti FERK-u zahtjeve za odobrenje tarifa u prvom tarifnom postupku, do 01. oktobra 2005. godine, što je podnosilac zahtjeva i uradio svojim Zahtjevom za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije broj 07-02-647/18/05 od 01.10.2005. godine.

III. REFERENTNE ODREDBE ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI I PRAVILNIKA ZA TARIFNU METODOLOGIJU I TARIFNE POSTUPKE FERK-a

Prilikom razmatranja zahtjeva, oslanjali smo se na ovlaštenja koja su FERK-u data članovima 7, 8, 9, 14, 15, 32. i 89. Zakona o električnoj energiji („Službene novine FBiH“ broj 41/02, 24/05 i 38/05) i na Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a („Službene novine FBiH“ broj 45/05).

IV. ZAHTJEV JAVNOG PREDUZEĆA ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE d.d. -SARAJEVO

Uz podneseni Zahtjev za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije podnosioca zahtjeva Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo priloženo je u skladu sa članom 53. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a:

- Izjava o tačnosti dostavljenih podataka
- Opšti podaci o Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo i Izvod iz sudskog registra od 24.05.2005. godine, uredno ovjerena kopija
- Podaci o važećoj tarifi,
- Pregled predloženih tarifa za djelatnost proizvodnje po kategorijama kupaca,
- Opis uticaja važeće tarife na prihode po regulisanim djelatnostima, uporedba prihoda po tarifnim grupama
- Postupak određivanja novih tarifa
- Očekivane promjene na osnovu predložene tarife

U istom Zahtjevu (Prilog broj 1. ovog izvještaja), navedeno je i sljedeće:

„ Pregled predloženih tarifa za djelatnost proizvodnje po kategorijama kupaca s predloženim datumom primjene od 01.01.2006. godine

Tarifni elementi	Jedinica mjere	110 kV	35 kV	10 kV	0,4 kV domaćin.	0,4 kV ostali	0,4 kV javna ras.	Prosječni tar. st.
Snaga	KM/kW	10,4523	9,5044	10,3530	15,4447	13,4080	13,0686	13,4929
Akt. en.	KM/ kWh	0,0455	0,0467	0,0509	0,0759	0,0659	0,0642	0,0663
Reak. en.	KM/kVArh	0,0079	0,0081	0,0089		0,0115		

Prema odredbama Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke i u skladu sa članom 52. istog Pravilnika podnosimo zahtjev za odobrenje tarifa u elektroprivrednim djelatnostima proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom kao i utvrđivanje tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema i tarifnih stavova za tarifne kupce.

Pri izradi ovog zahtjeva slijedili smo Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke, te Priloge 1 i 2 kao sastavne dijelove ovog Pravilnika. Osnove za izradu ovog zahtjeva bile su Nacrt Elektroenergetskog bilansa Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo te preliminarni Plan poslovanja za

2006.godinu. Oba ova dokumenta nisu zvanično usvojena i odobrena od strane nadležnih organa, te Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo zadržava pravo da nakon usvajanja ovih akata izvrši odgovarajuće promjene u zahtjevu za odobrenje tarifa. Još jednom naglašavamo da u Elektroprivredi BiH nije okončano računovodstveno i funkcionalno razdvajanje po djelatnostima prema Zakonu o električnoj energiji i Direktivi EU 96/92 te je iz tog razloga morala biti procijenjena većina ulaznih podataka značajnih za ovaj zahtjev. Procjene su korištene pri razdvajanju prihoda, troškova, sredstava (uključujući i trajna obrtna sredstva) i obaveza po djelatnostima (regulisane, neregulisane, zajednički poslovi,) kao i pri razdvajanju ovih veličina na proizvodne jedinice gdje je to bilo potrebno. U onim segmentima gdje se kao ključ mogao koristiti broj zaposlenih po djeletnostima to je i urađeno, ali obzirom na reorganizaciju provedenu početkom 2005. godine i fluktuacije zaposlenih i ovi segmenti se trebaju tretirati kao procijenjeni. Također, u ovom zahtjevu nisu uzeti u obzir efekti procjene vrijednosti stalnih sredstava koja je izvršena, ali nije verificirana od strane nadležnih organa, a rezultati procjene će imati značajan efekat na finansijske izvještaje (bilans stanja, bilans uspjeha i dr.). Zadržavamo pravo da nakon verificiranja rezultata procjene dopunimo i korigujemo zahtjev prema efektima procjene.

Budući da se ne raspolaze podacima o tarifama za Elektroprenos, NOS i pomoćne usluge, koje su u nadležnosti DERK-a, ne može se dati potpuna uporedba sa važećim tarifama, kao i sa predloženim tarifama iz FICHTER-ove studije.

Ipak mogu se navesti sljedeće konstatacije:

- Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo (bez Elektroprenosa) bi primjenom predloženih tarifa ostvarila dodatni prihod (u odnosu na isti po važećim tarifama) u iznosu od 77.738.10 KM. Iznos je računat prema nacrtu EE bilansa.
- Uz primjenu predloženih tarifa Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo bi pokrila troškove poslovanja i stvorila uslove za pozitivno poslovanje.
- Primjenom predloženih tarifa došlo bi do povećanja ukupne prosječne cijene električne energije za cca. 15%, s tim što bi došlo do povećanja cijene za domaćinstva za cca. 50%, te do smanjenja cijene za kupce ostala potrošnja na 0,4 kV za cca. 20%.

FERK je dana 26.10.2005. godine, podnosiocu zahtjeva uputio Zahtjev za dodatnim informacijama br. 07-01-720/05, kojim je od podnosioca zahtjeva zatražio dostavu informacija i dokumenata o mogućnosti automatske sekundarne regulacije i terciarne regulacije proizvodnih jedinica, spisak agregata koji održavaju napon u granicama opisanog obima, kao i procjenu ovih troškova na godišnjoj osnovi, te spisak proizvodnih jedinica koje pružaju uslugu pokretanje elektrana bez vanjskog napajanja kao i godišnje troškove za održavanje odgovarajuće opreme u kvalitetnom

pogonskom stanju. Pored navedenog od podnosioca zahtjeva je zatraženo da dostavi i bruto bilans

e za 2002, 2003, 2004, 2005. godinu u analitičkoj formi kao i kriterije za planiranje rada hidro elektrana i termo elektrana, normativna ispitivanja za svaki pojedini blok termo elektrana, ugovore sa rudnicima vezane za nabavku uglja za 2004, 2005. i 2006. godinu, ugovore sa kooperantima vezane za ispitivanje uzoraka uglja, ugovore sa transportnim poduzećima vezane za prevoz uglja, ugovore sa dobavljačim vezanim za nabavku i isporuku tekućih goriva, ugovori sa transportnim preduzećima vezane za prevoz tekućih goriva, ugovori sa dobavljačima vezane za nabavku i isporuku kemikalija, a sve za 2004, 2005. i 2006. godinu; realizacije po navedenim ugovorima do 01.10.2005. godine, izvještaj o primljenim količinama i toplini uglja po mjesecima, sve ugovore o kupovini i prodaji električne energije koji su bili na snazi u 2004. godini, 2005, kao i sklopljene ugovore za 2006. godinu, a sve do 04.11.2005. godine, te ih poučio da ukoliko neki od poslatih podataka predstavlja poslovnu tajnu da isti to naznače, kako bi FERK prilikom postupanja s istima primjenio pravila koja se odnose na postupanje s podacima koji imaju karakter poslovne tajne.

Kao odgovor na FERK-ov Zahtjev za dodatnim informacijama, podnosilac zahtjeva je 04.11.2005. godine dostavio FERK-u Dopis zaprimljen pod brojem 07-01-720-01/05, uz koji je dostavio dio traženih informacija koji se odnose na:

- Mogućnosti automatske sekundarne regulacije i tercijarne regulacije u EES Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo
- Spisak agregata koji održavaju napon u granicama propisanog obima, kao i procjenu troškova za ovu regulaciju na godišnoj osnovi
- Spisak proizvodnih jedinica koje pružaju usluge pokretanja elektrana bez vanjskog napajanja, kao i godišnje troškove za održavanje odgovarajuće opreme u kvalitetnom pogonskom stanju
- Bruto bilans Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za periode 01.12.2002.-31.12.2002, 01.01.2003.-31.12.2003, 01.01.2004.-31.12.2004. i 01.01.2005.-30.09.2005. godine
- Bruto Bilanse svake direkcije za ista razdoblja
- Kriterije za planiranje rada hidroelektrana
- Kriterije za planiranje rada termoelektrana
- Normativna ispitivanja za blokove 5, 6 i 7 u TE Kakanj i Normativna ispitivanja za blokove 3, 4, 5 i 6 TE Tuzla
- Ugovore sa rudnicima vezanim za nabavku uglja za 2004. i 2005. godinu
- Ugovore sa kooperantima vezane za ispitivanja uzoraka uglja za 2004, 2005. i 2006. godinu
- Ugovori sa transportnim preduzećem vezani za prevoz uglja za 2004, 2005. i 2006. godinu
- Izvještaje vezane za primljene količine i topline uglja po mjesecima
- Ugovor o kupoprodaji električne energije u 2005. godini zaključen između Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo i Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko

društvo Mostar i ugovor o kupoprodaji električne energije zaključen između Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo i Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb,

a za preostali dio podnosilac zahtjeva je dao pojašnjenja, te je naveo, ne precizirajući dokumente, da većina dokumenta sadrži obilježje poslovne tajne tako da moli FERK da s dostavljenim informacijama raspolaže u skladu sa propisima koji reguliraju poslovnu tajnu. Dana 28.11.2005. godine podnosilac zahtjeva je dostavio u FERK Dopis broj 07-01-720-02/05, kao dopunu odgovora na FERK-ov Zahtjev za dodatnim informacijama od 26.10.2005. godine, uz koji je dostavio:

- Ugovore vezane za nabavku i isporuku tečnih goriva za 2004. i 2005. godinu
- Ugovore sa dobavljačima vezane za nabavku i isporuku hemikalija za 2004. i 2005. godinu

- Realizaciju po navedenim ugovorima do 01.10.2005. godine,

dok je podnosilac zahtjeva u ovom dopisu naveo da ugovore sa transportnim preduzećem vezane za prevoz tekućih goriva za 2004, 2005. i 2006. godinu ne posjeduje jer je u ugovorima za nabavku i isporuku tečnih goriva utvrđena klauzula DDP što znači da je cijena transporta uvrštena u cijenu tečnih goriva, te je napomenuo da većina dokumenata sadrži obilježje poslovne tajne. Zbog navedenog ovaj dopis i njegovi prilozi su u FERK-u zaprimljeni pod oznakom povjerljivo i nisu prilog ovog izvještaja.

Prilikom pregleda kompletnosti podnesenog Zahtjeva, u skladu sa članom 39. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi FERK-a, a u vezi sa članom 52. stav (2) Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a, FERK je utvrdio da podneseni Zahtjev nije pripremljen u skladu sa članom 52. stav (5) istog Pravilnika, koji određuje da je zahtjev kompletan kada su uz zahtjev podneseni svi traženi dokumenti, uplaćena jednokratna naknada za obradu zahtjeva i kada je podnosilac zahtjeva dao izjavu pod punom kaznenom i materijalnom odgovornošću da su svi podaci koji su u postupku rješavanja zahtjeva prezentovani pred FERK-om, istiniti i tačni, kao i da Zahtjev ne sadrži sve dokumente i podatke predviđene članom 53. istog Pravilnika, odnosno navedene u Prilogu 2. tog Pravilnika.

Zbog navedenog, FERK je, postupajući u skladu sa članom 40. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi FERK-a, odnosno sa članom 52. stav (4) Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a, dostavio podnosiocu zahtjeva Obavještenje o nedostacima podnesenih zahtjeva za odobrenje tarifa u djelatnostima proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom br. 07-02-647-02/18/05 od 28.10.2005. godine, kojim je podnosiocu zahtjeva odredio rok od osam dana od dana prijema Obavještenja da u Obavještenju navedenu dokumentaciju dostavi u FERK u pisanom i elektronskom obliku, te ga je upozorio da za nedostajuće podatke FERK ima pravo slobodne procjene na osnovu svojih raspoloživih podataka i metoda, a sve u skladu sa članom 9. stav (6) Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a.

FERK je u navedenom Obavještenju napravio rezime pregledane dokumentacije kako slijedi (dio Obavještenja koji se odnosi na proizvodnju):

1. Izjava o tačnosti podataka za djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom dostavljene u skladu sa Pravilnikom.
2. Dokument o predloženoj tarifi je dostavljen samo sa prosječnim godišnjim cijenama za svaku kategoriju kupaca. *Traži se dostava konačne tabele sa tarifnim satavovima po tarifnim elementima i kategorijama kupaca.*
3. Dokument o postupku određivanja nove tarife je dostavljen i sadrži predloženu tarifu samo po naponskim nivoima, bez grupa potrošnje, sezonskih i dnevnih tarifa što je potrebno dostaviti.
4. Dokument prijedlog promjene dizajna zahtjevane tarife nije dostavljen i treba ga dostaviti.
5. Dokument PH-1 nije dostavljen. *Traži se dostava FERK-u bruto bilansa za razdoblje I-XII 2002 ,I-XII 2003 ,I-XII 2004. i I-IX 2005. godine (analitiku) za javno preduzeće. U slučaju da postoji neki sličan obrazac probnoj bilansi koji elektroprivredno društvo popunjava zahtjeva se dostava FERK-u i to za cijeli obuhvatni period.*
6. Dokument PH-2 je dostavljen zbirno za sve hidroelektrane. Podaci su dostavljeni za 2003. i 2004. godinu. *Traži se dostava za cjelokupni obuhvatni period razdvojeno po hidroelektranama.*
7. Dokument PH-3 je dostavljen po pojedinim hidroelektranama. *Traži se dostava dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*
8. Dokument PH-4 je dostavljen na nivou elektroprivrednog društva. Dostavljeni dokument sadrži razvrstavanje na poslovne, investicione i finansijske aktivnosti s tim da su popunjeni podaci samo za gotovinski tok iz poslovne aktivnosti. *Traži se dostavljanje pomoćnih tabela te uredno popunjene dokumentacije sa označenim podacima za poslovne, investicione i finansijske aktivnosti preduzeća i to za svaku djelatnost posebno. Dokumentacija se treba dostaviti za cjelokupni obuhvatni period.*
9. Dokument PH-5 je dostavljen po hidroelektranama i to predračun za 2006. godinu. *Traži se ponovna dostava dokumenta sa detaljnije i preciznije označenim pojedinim stavkama dokumenta. Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period, s tim da bazna godina bude posebno urađena i jasno označena podešavanja za 2006. godinu, za koju se određuje tarifa, na osnovu podataka iz bazne godine. Također se zahtjeva dostavljanje specifikacije po vrstama za poslovne prihode, rashode i strukturu kapitala te obrazloženje u pomoćnim tabelama. Posebno se zahtjeva dostavljane analitike troškova prema dinamici prodaje.*
10. Dokument PH-6 je dostavljen kao zajednički dokument za sve tri djelatnosti (proizvodnju, distribuciju i snabdijevanje).

11. Dokument PH-7 je dostavljen kao zajednički dokument za sve tri djelatnosti (proizvodnja, distribucija i snabdijevanje). *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*
12. Dokument PH-8 je dostavljen kao zajednički dokument za sve tri djelatnosti te konsolidovani finansijski izvještaji za godine koje su završile 31. decembra 2004. i 2003. godine zajedno s izvještajem nezavisnog revizora. *Traži se dostavljanje zahtjevane dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*
13. Dokument PH-9 je dostavljen pojedinačno po svakoj hidroelektrani. *Traži se dostava dokumenta za cjelokupni obuhvatni period.*
14. Dokument PH-10 je dostavljen pojedinačno po svakoj hidroelektrani. *Traži se dostava podatka za obuhvatni vremenski period i kartica kto 341-analitički.*
15. Dokument PH-11 je dostavljen zbirno za sve hidroelektrane. *Traži se baza na osnovu čega su izračunati podaci i popuniti podatke o licenciranim sredstvima za 2002 i 2003 godinu. U okviru tabele licenciranih sredstava dostaviti podatke šta je uključeno u stavke donacija tj.napraviti specifikaciju doniranih sredstava.*
16. Dokument PH-12 je dostavljen nepopunjen uz pojašnjenje da u 2004. nije bilo revalorizacije stalnih sredstava. Pitanje da li je vršena revalorizacija u cjelokupnom obuhvatnom periodu te, u slučaju da jest, dostaviti zahtjevanu dokumentaciju.
17. Dokument PH-13-1 je dostavljen zbirno za sve hidroelektrane za 2004. godinu. *Traži se ponovna dostava dokumenta sa detaljnije i preciznije označenim pojedinim stavkama dokumenta. Dokumentacija treba biti dostavljena za cjelokupni obuhvatni period.*
18. Dokument PH-13-2 je dostavljen zbirno za sve hidroelektrane sa vrijednostima samo za 2005. godinu. *Traži se ponovna dostava dokumenta sa detaljnije i preciznije označenim pojedinim stavkama dokumenta. Dokumentacija treba biti dostavljena za cjelokupni obuhvatni period.*
19. Dokument PH-14 je dostavljen zbirno za sve hidroelektrane za 2004. godinu. *Traži se, iz bruto bilanse, podaci o zalihama, potraživanjima i obavezama kao i gotovini. Podaci trebaju biti poslani za cjelokupni obuhvatni period i to po hidroelektranama.*
20. Dokument PH-15-1 je dostavljen. *Traži se dostava kartice konta 508-Dugoročni krediti. Dostaviti dokumentaciju za cjelokupni obuhvatni period.*
21. Dokument PH-15-2 je dostavljen nepopunjen uz obrazloženje da u 2004. godini nije bilo obaveza po kratkoročnim kreditima. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period, obzirom da nije dostavljeno objašnjenje da li je bilo ovih obaveza unazad tri godine ni da li će ih biti u 2006. godini, te obrazloženja uz dostavljenu dokumentaciju.*
22. Dokument PH-16 je dostavljen zbirno za sve hidroelektrane za 2004. godinu. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*
23. Dokument PH-17 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*
24. Dokument PH-18 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*

25. Dokument PH-19 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*
26. Dokument PH-20 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije u elektronskom obliku.*
27. Dokument PH-21 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*
28. Dokument PH-22 je dostavljen..
29. Dokument PH-23 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupan obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*
30. Dokument PH-24 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije u elektronskom obliku.*
31. Dokument PH-25 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*
32. Dokument PH-26 je dostavljen.
33. Dokument PH-27 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se ponovnu dostava podataka za HE Jablanicu i dostavljanje popunjene dokumentacije u pisanom i elektronskom obliku.*
34. Dokument PH-28 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije u elektronskom obliku.*
35. Dokument PH-29 je dostavljen. *Traži se ponovnu dostava podataka za HE Jablanicu i dostavljanje popunjene dokumentacije za cjelokupan obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*
36. Dokument PH-30 je dostavljen. *Traži se ponovna dostava podataka za HE Jablanicu i dostavljanje popunjene dokumentacije u pisanom i elektronskom obliku za cjelokupan obuhvatni period*
37. Dokument PH-31 je dostavljen.
38. Dokument PT-1 nije dostavljen. *Traži se dostava FERK-u bruto bilansa za period I-XII 2002 ,I-XII 2003 ,I-XII 2004. i I-IX 2005. godine (analitiku) za javno preduzeće. U slučaju da postoji neki sličan obrazac probnom bilansu koji elektroprivredno društvo popunjava zahtjeva se dostava FERK-u i to za cijeli obuhvatni period.*
39. Dokument PT-2 je dostavljen zbirno za termoelektrane Tuzla i Kakanj (ne po blokovima) i to za 2004. i 2003. godinu. *Traži se dostava dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period. Traži se neka podloga na osnovu koje je popunjena bilansa stanja i objašnjenje da li postoji mogućnost rasporeda sredstava i obaveza po blokovima tj, da li se mogu odrediti sredstva koja pripadaju pojedinom bloku. Da li postoje odgovarajući ključevi na osnovu kojih je izvršena raspodjela troškova zajedničkih poslova po blokovima pojedine termoelektrane i koji su to ključevi(pismeni putem).*
40. Dokument PT-3 je dostavljen po pojedinim blokovima (TE Tuzla i TE Kakanj) i to predračun za 2006 godinu. *Traži se dostava dokumenta za cjelokupni obuhvatni period.*
41. Dokument PT-4 je dostavljen na nivou elektroprivrednog društva. Dostavljeni dokument sadrži razvrstavanje na poslovne, investicione i finansijske aktivnosti s

tim da su popunjeni podaci samo za gotovinski tok iz poslovne aktivnosti. *Traži se dostavljanje pomoćnih tabela te uredno popunjene dokumentacije sa označenim podacima za poslovne, investicione i finansijske aktivnosti preduzeća i to za svaku djelatnost posebno. Dokumentacija se treba dostaviti za cjelokupni obuhvatni period.*

42. Dokument PT-5 je dostavljen podaci po blokovima (i to za TE Tuzla i TE Kakanj). *Traži se ponovna dostava dokumenta sa detaljnije i preciznije označenim pojedinim stavkama dokumenta. Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period, s tim da bazna godina bude posebno urađena i jasno označena podešavanja za 2006. godinu, za koju se određuje tarifa, na osnovu podataka iz bazne godine. Također se zahtjeva dostavljanje specifikacije po vrstama za poslovne prihode, rashode i strukturu kapitala te obrazloženje u pomoćnim tabelama. Posebno se zahtjeva dostavljanje analitike troškova prema dinamici prodaje.*

43. Document PT-6 je dostavljen kao zajednički dokument za sve tri djelatnosti (proizvodnju, distribuciju i snabdijevanje).

44. Dokument PT-7 je dostavljen kao zajednički dokument za sve tri djelatnosti (proizvodnja, distribucija i snabdijevanje). *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*

45. Dokument PT-8 je dostavljeni kao zajednički dokumenti za sve tri djelatnosti te konsolidovani finansijski izvještaji za godine koje su završile 31. decembra 2004. i 2003. godine zajedno s izvještajem nezavisnog revizora. *Traži se dostavljanje zahtjevane dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*

46. Dokument PT-9 je dostavljen zbirno za sve blokove i za TE Tuzla i TE Kakanj. *Traži se dostavljanje zahtjevane dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period po pojedinim blokovima. Također se traži dokument na osnovu koga su izračunati podaci.*

47. Dokument PT-10 je dostavljen nepopunjen uz pojašnjenje da u 2004. nije bilo revalorizacije stalnih sredstava. Pitanje da li je vršena revalorizacija u cjelokupnom obuhvatnom periodu te, u slučaju da jest, dostaviti zahtjevanu dokumentaciju.

48. Dokument PT-11-1 dostavljen zbirno za obje termoelektrane (nema po blokovima). *Traži se dostavljanje zahtjevane dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period po blokovima.*

49. Dokument PT-11-2 dostavljen zbirno za obje termoelektrane (nema po blokovima). *Traži se ponovna dostava dokumenta sa detaljnije i preciznije označenim pojedinim stavkama dokumenta. Dokumentacija treba biti dostavljena za cjelokupni obuhvatni period.*

50. Dokument PT-12 je dostavljen zbirno za termoelektrane za 2004. godinu. *Traži se, iz bruto bilanse, podaci o zalihama, potraživanjima i obavezama kao i gotovini. Podaci trebaju biti poslani za cjelokupni obuhvatni period i to po hidrojedinicama.*

51. Dokument PT-13-1 je dostavljen. *Traži se dostava kartice konta 508-Dugoročni krediti. Dostaviti dokumentaciju za cjelokupni obuhvatni period po blokovima.*

52. Dokument PT-13-2 je dostavljen nepopunjen uz obrazloženje da u 2004. godini nije bilo obaveza po kratkoročnim kreditima. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period, s obzirom da nije dostavljeno objašnjenje da li je bilo*

ovih obaveza unatrag tri godine ni da li će ih biti u 2006. godini, te obrazloženja uz dostavljenu dokumentaciju.

53. Dokument PT-14 je dostavljen zbirno za termoelektrane za 2004. godinu. *Zahtjeva se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period po blokovima.*

54. Dokument PT-15 je dostavljen. *Traži se ponovna dostava dokumenta sa navedenmi brojem zaposlenih po stručnoj spremi za svaki blok TE-na i to posebno za proizvodnju el. energije, toplotne energije i tehnološke pare za cjelokupni obuhvatni period Dostaviti kriterije raspodjele zaposlenika.*

55. Dokument PT-16 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*

56. Dokument PT-17 je dostavljen. *Traži se dostavljanje dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period.*

57. Dokument PT-18 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije u elektronskom obliku.*

58. Dokument PT-19 je dostavljen. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*

59. Dokument PT-20 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije u elektronskom obliku.*

60. Dokument PT-21 je dostavljen. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*

61. Dokument PT-22 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se ponovnu dostava popunjenih dokumenata u pisanom i elektronskom obliku sa planom nabavki, potreba i zaliha uglja samo za proizvodnju el. energije..*

62. Dokument PT-23 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se ponovnu dostava popunjenih dokumenata u pisanom i elektronskom obliku sa planom nabavki, potreba i zaliha tečnih goriva samo za proizvodnju el. energije.*

63. Dokument PT-24 je dostavljen. *Traži se ponovnu dostava popunjene dokumentacije sa ostvarenom nabavkom, potrebama i zalihama uglja i tečnih goriva samo za proizvodnju el. energije za cjelokupni obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*

64. Dokument PT-25 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije u elektronskom obliku.*

65. Dokument PT-26 je dostavljen popunjen u pisanom obliku. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije u elektronskom obliku.*

66. Dokument PT-27 je dostavljen. *Traži se ponovnu dostava podataka za blokove G3 i G6 TE Tuzla i dostavljanje popunjene dokumentacije u pisanom i elektronskom obliku za cjelokupan obuhvatni period.*

67. Dokument PT-28 je dostavljen. *Traži se dostavljanje popunjene dokumentacije za cjelokupni obuhvatni period u pisanom i elektronskom obliku.*

68. Dokument PT-29 je dostavljen.

Povodom navedenog Obavještenja o nedostacima, podnosilac zahtjeva je FERK-u dostavio Dopis zaprimljen u FERK dana 02.11.2005. godine pod brojem 07-

02-647-03/18/05, u kojem navodi da polazeći od obima zahtjeva FERK-a u pogledu nedostajuće dokumentacije, koji traže ne samo kompletiranje dokumentacije, nego i mnogo detaljnija obrazloženja, kalkulacije i procjene, navodeći da unutar postojećih elektroprivrednih društava nije izvršeno računovodstveno i funkcionalno razdvajanje, tako da u svojim evidencijama ne raspolaže značajnim brojem podataka na način na koji FERK to traži, kao i da je za utvrđivanje metodologije procjene traženih podataka, njihovu verifikaciju i primjenu za izračun potrebno dosta vremena, te da je dati rok od osam dana za kompletiranje dokumentacije vrlo kratak, i moli da mu se odobri produženje tog roka za dodatnih 15 dana.

U ostavljenom roku od osam dana od dana prijema Obavještenja o nedostacima, podnosilac zahtjeva je FERK-u dostavio Dopis zaprimljen u FERK pod brojem 07-02-647-04/18/05 dana 09.11.2005. godine, uz koji je dostavio dio tražene dokumentacije i podataka, a za nedostajući dio dao posebna objašnjenja. U istom Dopisu, podnosilac zahtjeva navodi da u Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo funkcionalno i knjigovodstveno razdvajanje među djelatnostima nije izvršeno, pa je Zahtjev rađen na osnovu raspoloživih podataka što je u skladu sa čl. 68. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a, te da su uz Zahtjev svi dokumenti koji se odnose na prethodno razdoblje dostavljeni u izvornom obliku, odnosno u obliku u kakvom su verificirani od nadležnih organa podnosioca zahtjeva (Nadzorni odbor, Skupština dioničara, Vlada FBiH), kao i da su podaci za 2006. godinu, koji u suštini predstavljaju dio preliminarnog Plana poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za 2006. godinu, analitički razdvojeni po zahtjevanoj metodologiji iz Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a, uz korištenje odgovarajućih procjena čiji su ključevi u FERK ranije dostavljeni.

U Dopisu je navedeno (dio dopisa koji se odnosi na proizvodnju):

1. Izjava tačnosti podataka dostavljena u skladu sa Pravilnikom.
2. Navod da uz dokument o važećoj tarifi nisu dostavljeni podaci o tarifnim stavovima, nije tačan. Svi traženi podaci dostavljeni uz dopis od 30.09.2005. godine, odvojeno za sve tri djelatnosti.
3. Tačan je navod da uz zahtjev nisu dostavljeni iznosi tarifnih stavova (sezonsko i dnevno tarifiranje), već su dostavljene samo prosječne godišnje cijene po grupama i kategorijama potrošnje odvojeno po proizvodnim jednicama i djelatnostima. Tarifne stavove ćemo biti u mogućnosti dostaviti nakon što iste verificira Nadzorni odbor koji je po predmetnom pitanju zatražio mišljenje vlasnika kapitala (Vlada Federacije BiH – FMERI). Nadamo se da ćemo isto dostaviti u najkraćem vremenskom periodu.
4. Prijedlog promjene dizajna tarife će biti obrazložen uz dostavu zahtjeva za tarifne stavove kao što je dato u tački 3.
5. Tačna je konstatacija da dokument PH-1 nije dostavljen. U Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo takvi dokumenti (Probni bilans) nisu rađeni.

Iako to Pravilnikom nije predviđeno, a takođe ni u osnovnom zahtjevu nije traženo, već samo kroz vaš zahtjev od 31.10.2005. godine, u prilogu vam dostavljamo bruto bilanse preduzeća za periode I-XII 2002. godine, I-XII 2003. godine, I-XII 2004. godine i I-IX 2005. godine.

6. U prilogu vam se dostavljaju tabele PH-2 – Bilans stanja za dio preduzeća HE na Neretvi na dan 31.12.2001. godine, 2002, 2003. godine, te na dan 30.06.2005. godine. Bilans stanja odvojeno po hidroelektranama nismo u mogućnosti dati jer tim podacima ne raspoložemo, budući da nije izvršeno knjigovodstveno razdvajanje unutar Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo .
7. Tabele Bilans uspjeha za godine iz obuhvatnog perioda po dijelovima Preduzeća nalaze se u Izvještajima o poslovanju Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo pa i za dio Preduzeća HE na Neretvi. Bilans uspjeha po pojedinim hidroelektranama nije rađen, te ga ne možemo dostaviti.
8. Moramo konstatovati da smatramo da tabela gotovinskog toka koja je propisana u Prilogu 2. Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnim postupcima nije odgovarajuća tabela za iskazivanje izvještaja o gotovinskom toku što je vidljivo kada se pažljivije pogleda njen sadržaj. Tu se zapravo radi o tabeli koja je ranije (a slična se koristi i sada) u Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo korištena za planiranje gotovinskog toka, dok se za izvještavanje o gotovinskom toku koristi indirektna metoda u kojoj su razdvojeni gotovinski tokovi iz poslovne, investicione i finansijske aktivnosti baš kao što i pominjete u vašem Obavještenju o nedostacima podnesenih zahtjeva za odobrenje tarifa. Indirektna metoda je predviđena domaćim i Međunarodnim Računovodstvenim standardima, te vam u sklopu dostave dopunjenog zahtjeva dostavljamo izvještaje o gotovinskim tokovima iz izvještaja nezavisnog revizora za cjelokupni obuhvatni period izuzev 2005. godine koja još nije završena, te obavljena revizija poslovanja. Isti izvještaj kao i napomene uz njih su sadržani u revizorskih izvještajima za predmetne godine koje smo već dostavili ili ćemo ih dostaviti u okviru dopune našeg zahtjeva.
- Kada je u pitanju izvještaj o gotovinskim tokovima po dijelovima i regulisanim djelatnostima, smatramo da je teško izvodljivo napraviti ovaj izvještaj i to iz sljedeća dva razloga: djelatnosti Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo nisu bile računovodstveno razdvojene u obuhvatnom periodu
- uređenje finansijskog poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo

U pogledu uređenja finansijskog poslovanja naše kompanije želimo da objasnimo da se većina plaćanja (a samim tim i odliva) vrši iz Direkcije Društva koja ima istovremeno vrlo malo učešće u troškovima. Većina priliva ostvaruje se u distributivnim dijelovima (naplata od distributivnih kupaca), dok proizvodni dijelovi praktično ne ostvaruju nikakav priliv po osnovu prodaje električne energije, a s druge strane ostvaruju najveći dio troškova i rapoređuje im se (po

godišnjem i polugodišnjem obračunu) najviše prihoda. Zbog ovih razloga u Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo se i ne sastavljaju izvještaji o gotovinskim tokovima po dijelovima, a to bi bilo izuzetno teško (a za protekli period i neizvodivo) sastaviti po djelatnostima i proizvodnim jedinicama. Osim toga, zbog gore navedenih činjenica o prilivima i odlivima ovi izvještaji bi (i u slučaju da se na neki način sačine) dali njihovim korisnicima (u konkretnom slučaju FERK-u) pogrešnu sliku o gotovinskim tokovima po regulisanim djelatnostima i dijelovima Društva, te bi stvorili konfuziju u procesu rješavanja našeg zahtjeva.

9. U vezi tačke 9. vašeg obavještenja o nedostacima zahtjeva za odobrenje tarifa želimo da vas informišemo o sljedećem:
  - Tri hidroelektrane u okviru Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo posluju kao 1 dio Društva- HE na Neretvi i u okviru istog ne vode se zvanične knjigovodstvene evidencije svake od hidroelektrana posebno, te nismo u mogućnosti da odvojimo njihove prihode i troškove za protekli period.
  - Prilikom izrade zahtjeva kao varijabilne troškove u hidroelektranama tretirali smo troškove vodoprivrednih naknada (vodnih doprinosa) koji se obračunavaju prema proizvedenim kWh i troškove održavanja u koje smo svrstali materijal za održavanje i usluge održavanja. Troškovi održavanja najvećim dijelom nastaju uslijed rada postrojenja i iz tog razloga smo ih tretirali kao varijabilne.
10. Dostavljen vam je kontni plan Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo kao zajednički dokument za sve tri djelatnosti, a što je u skladu sa članom 57. stav 2. Pravilnika.
11. U prilogu se dostavljaju Planovi poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo kao zajednički dokumenti za sve tri djelatnosti za godine 2001, 2002, 2003. i 2004. godina. (Plan poslovanja za 2005. godinu dostavljen vam je ranije).
12. Ista napomena kao za tačku 11.
13. U prilogu vam se dostavlja tabela PH-9 sa planom obaveza za vodoprivredne naknade dijela preduzeća HE na Neretvi za 2002, 2003, 2004, kao i za period I-IX 2005. godine. Podatke odvojeno za svaku hidorelektranu ne možemo dostaviti budući da sa tim podacima ne raspolažemo.
14. U prilogu vam se dostavlja tabela PH-10 – Izvještaj o ostvarenju obaveza za vodoprivredne naknade za dio Preduzeća HE na Neretvi za 2002, 2003, 2004, kao i period I-IX 2005. godine, a takođe i zahtjevana kartica kto 341 u DP HE na Neretvi Jablanica.
15. Dati su podaci o licenciranim sredstvima za baznu 2004. godinu zbirno za sve hidorelektrane, budući da u baznoj godini kao i ranijim godinama ne raspolažemo sa podacima odvojeno po hidroelektranama. Podatke o iznosu stalnih sredstava za HE na Neretvi za godine 2002. i 2003, kao i druge dijelove preduzeća možete naći u Izvještajima o poslovanju za predmetne godine koji vam se dostavljaju kao zajednički dokumenti za sve tri djelatnosti.

16. Tokom cijelog perioda za koji tražite podatke u Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo nije vršena revalorizacija vrijednosti stalnih sredstava o čemu u prilogu dostavljamo pisanu izjavu.
17. Sastavni dio Plana poslovanja za godine 2001, 2002. i 2003, koji su vam u prilogu dostavljeni su i Planovi investicionih ulaganja. Preciznije označavanje pojedinih stavki za prethodni period, obzirom da se radi o dokumentima koje su usvojili i verificirali nadležni organi, nije moguće dati.
18. Izvještaj o realizaciji investicija za godine 2002, 2003. i 2004. su sastavni dio Izvještaja o poslovanju za pomenute godine koji vam se u prilogu dostavljaju. Davanje detaljnijih i preciznijih pojedinih stavki nije moguće, obzirom da se radi o dokumentima koji su verificirani od nadležnih organa.
19. Tražene podatke (o zalihama, potraživanjima, obavezama kao i gotovini) možete dobiti iz priloženih Bruto bilansa datih za cjelokupni obuhvatni period po dijelovima Preduzeća Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo d.d. . Podatke odvojeno po hidroelektranama ne možemo dati jer istim ne raspolazemo.
20. U prilogu dostavljamo traženu karticu konta 508 – dugoročni krediti.
21. U prilogu dopisa dostavljaju vam se kartice konta 508 – dugoročni krediti i kartice grupe konta 53 za 2001, 2002, 2003. i 2004. godinu za sve dijelove Preduzeća i Direkciju Javnog preduzeća kao zajednički dokument za sve tri djelatnosti.
22. U prilogu vam dostavljamo tabele Izvještaj o porezima za period od 2001. godine zaključno sa periodom I-IX 2005. godine izuzev za 2004. godinu što vam je dostavljeno (u istoj formi) u prvobitnom zahtjevu. Tabele smo sami kreirali i date su po dijelovima Preduzeća, za Direkciju i Društvo ukupno (bez Elektroprenosa). Iz istih ćete moći vidjeti iznose obaveza za poreze i doprinose koje je Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo obračunala i platila tokom cjelokupnog obuhvatnog perioda. Pošto naše elektroprivredno Društvo tokom predmetnog perioda nije bilo računovodstveno razdvojeno po djelatnostima niti po proizvodnim jedinicama, te nismo u mogućnosti da vam traženi izvještaj o porezima dostavimo razdvojen na taj način niti imamo načina da približno procijenimo podjelu poreza i doprinosa na djelatnosti i proizvodne jedinice. Iz priloženih tabela možete vidjeti da Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo redovno i u potpunosti ispunjava svoje obaveze na osnovu poreza i doprinosa. Nadamo se da će iznos potrebnog prihoda koji nam odobrite tokom ovog tarifnog postupka biti dovoljan da naše zakonske obaveze i dalje možemo redovno i u potpunosti ispunjavati.
23. U prilogu vam se dostavlja struktura zaposlenih na dan 31.12.2002, 2003, 2004, kao i na dan 30.09.2005. godine, za dio Preduzeća HE na Neretvi.
24. U prilogu vam se dostavljaju traženi dokumenti za cijeli obuhvatni period kao zajednički dokumenti za sve djelatnosti.
25. Ista napomena kao i za prethodnu tačku.
26. Na priloženom CD-u dostavlja vam se tabela PH-20 u elektronskoj formi.

27. Dokument PH-21 je dostavljen. Podatke o ostvarenoj proizvodnji za prethodni period možete vidjeti iz Izvještaja o ostvarenju elektroenergetskog bilansa za sve godine iz cijelog obuhvatnog perioda.
28. Dokument PH-22 je dostavljen.
29. Dokument PH-23 je dostavljen za baznu godinu. Za ostale prethodne godine tražene podatke možete vidjeti iz Izvještaja o ostvarenju elektroenergetskog bilansa za sve godine iz cijelog obuhvatnog perioda.
30. Na priloženom CD-u je i tabela PH-24 u elektronskoj formi.
31. Na priloženom CD-u je i tabela PH-25 u elektronskoj formi. Podatke o vlastitoj potrošnji u hidroelektranama za sve godine iz obuhvatnog perioda možete naći u Izvještajima o ostvarenju elektroenergetskog bilansa.
32. Dokument PH-26 je dostavljen.
33. Ponovno vam se dostavlja korigovana tabela PH-27 – Plan zastoja agregata za 2006. godinu u pisanoj i elektronskoj formi.
34. Dostavljaju vam se tabele PH-28 u elektronskoj formi.
35. Potrebne podatke o zastojima agregata u prethodnom periodu tokom obuhvatnog perioda možete naći u Izvještajima o ostvarenju elektroenergetskog bilansa za sve godine iz cijelog obuhvatnog perioda.
36. Ista napomena kao u prethodnoj tački.
37. Dokument PH-31 je dostavljen.
38. Isti komentar kao u tački 5.
39. U prilogu dopisa dostavljaju vam se tabele PT-2 – Bilans stanja za dijelove Preduzeća TE Kakanj i TE Tuzla na dan 31.12.2001, 2002, 2003, 2004. godine, kao i 30.06.2005. godine.
40. Isti komentar kao u tački 7.
41. Isti komentar kao u tački 8.
42. Isti komentar kao za tačku 9.
43. Ista napomena kao u tački 10.
44. Ista napomena kao u tački 11.
45. Isti komentar kao za prethodnu stavku.
46. Podatke o licenciranim stalnim sredstvima za TE Kakanj i Tuzla za baznu 2004. godinu dobili ste uz prethodno pismo. Podatke o vrijednostima stalnih sredstava odvojeno za termoelektrane za sve godine iz obuhvatnog perioda možete pronaći u Izvještajima o poslovanju koji su priloženi kao zajednički dokumenti za sve tri djelatnosti, te kroz priložene Bruto bilanse.
47. Ista napomena kao u tački 16.
48. U prilogu vam se dostavljaju Izvještaji o poslovanju preduzeća Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za sve godine iz obuhvatnog perioda čiji je sastavni dio i Ostvarenje plana investicija za taj izvještajni period.
49. U prilogu vam se dostavljaju Planovi poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo kao zajednički dokumenti za sve djelatnosti čiji su sastavni dijelovi i Planovi investicionih ulaganja.
50. Isti komentar kao u tački 19.
51. Isti komentar kao u tački 21.

52. Isti komentar kao u tački 21.
53. Isti komentar kao u tački 22.
54. U prilogu vam se dostavlja struktura zaposlenih na dan 31.12.2002, 2003, 2004, kao i na dan 30.09.2005. godine, za dijelove Preduzeća TE Kakanj i TE Tuzla. Brojeve zaposlenih odvojeno po blokovima ne možemo dostaviti.
55. Isti komentar kao u tački 24.
56. Isti komentar kao u tački 24.
57. Na priloženom CD-u dostavlja vam se tabela PT-18 u elektronskoj formi.
58. Izvještaj o realizaciji proizvodnje električne energije na generatoru i pragu termoelektrana možete naći u Izvještaju o realizaciji elektroenergetskog bilansa za cijeli obuhvatni period.
59. Na priloženom CD-u dostavlja vam se tabela PT-20 u elektronskoj formi.
60. Dokument PT-21 je dostavljen. Podatke o ostvarenoj proizvodnji za prethodni period možete vidjeti iz Izvještaja o ostvarenju elektroenergetskog bilansa za sve godine iz cijelog obuhvatnog perioda.
61. Dostavlja vam se korigovana tabela PT-22-1, PT-23-1 – Plan potreba uglja za osiguranje planirane potrošnje u termoelektranama i Plan potreba tečnog goriva za potpalu kotlova i održavanje gorenja u termoelektranama samo za proizvodnju električne energije u pisanoj i elektronskoj formi.
Prema Nacrtu Elektroenergetskog bilansa Javnog preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo planirane su ukupne potrebe uglja mrki 1 za potrebe TE Tuzla u količini od 403 hilj. tona. Prema metodologiji za raspodjelu uglja po blokovima u TE Tuzla samo za proizvodnju električne energije (analitički pristup) dobijene su ukupne potrebe od 422,101 tona. Razlog je što se u Nacrtu Bilansa svjesno išlo na konsolidaciju uglja lignit na depou TE Tuzla na način da je u prva tri mjeseca 2006. godine planirana mješavina uglja lignit-mrki 1 za blokove G3, G4 i G5 u omjeru 70%:30%, a u preostalim devet mjeseci 2006. Godine planirana je mješavina uglja lignit-mrki 1 u projektovanom omjeru 75%:25%. U tabeli PT-22 pridržavalo se konzistentnog pristupa obezbjeđujući u svim mjesecima mješavinu uglja lignit-mrki 1 u omjeru 75%:25%. Principijelno, neznatna promjena mješavine uglja lignit-mrki 1, ako što je to učinjeno u prva tri mjeseca 2006. godine, ne narušava normalan tehnološki proces u tehničko-tehnološkoj šemi bloka.
62. Isti komentar kao u prethodnoj tački.
63. U prilogu su vam dostavljeni Izvještaji o ostvarenju elektroenergetskog bilansa u kome su i podaci o ostvarenim nabavkama, potrebama i zalihama uglja i tečnih goriva za cijeli obuhvatni period u izvornom obliku kakvi su usvojeni na organima upravljanja. Tražene podatke možete pronaći u tim dokumentima.
64. Na priloženom CD-u dostavlja vam se tabela PT-25 u elektronskoj formi.
65. Na priloženom CD-u dostavlja vam se tabela PT-26. u elektronskoj formi.
66. Struktura pogonskog stanja termo bloka u Izvještaju o ostvarenju elektroenergetskog bilansa Javnog preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo u odnosu na strukturu pogonskog stanja termo bloka prema tabelama FERK-a je različita. Na godišnjem nivou parametri pogonskog

stanja bloka G3 sa dva kotla (K3 i K4) uzeti su za najteži eksploatacioni režim kada je jedan kotao neraspoloživ, a drugi raspoloživ, ili moguće kombinacije, što bitno mijenja status raspoloživosti bloka G3. Analogno, mogući su i eksploatacioni režimi takvi da je jedan kotao bloka G3 u kvaru, a drugi u pogonu, ili u statusu rezerve, što opet mijenja pogonsko stanje kompletnog bloka G3. Podaci navedeni i rasloženi u tabeli PT-27 prema formatu FERK-a za ovu vrstu namjene su relevantni. Komentar FERK-a za blok G6 u TE Tuzla je nejasan.

67. Tražene podatke o realizovanim rekonstrukcijama, revitalizacijama i sanacijama agregata možete pronaći u Izvještajima o poslovanju i Izvještajima o ostvarenju elektroenergetskog bilansa.
68. Dokument PT-29 je dostavljen.

Dana 24.11.2005. godine Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo dostavila je FERK-u pod brojem 07-02-647-18/18/05 prijedlog tarifnih stavova po kategorijama i tarifnim elementima. U ovom dopisu podnosilac zahtjeva navodi da primjenjujući različite pristupe su pripremljene četiri varijante tarifnih stavova sa različitim obimom korekcija cijena te odgovarajuće tarifne tabele sa stavovima po kategorijama i elementima. Pored toga data su dva dizajna tarifnih tabela: u formi koja odgovara dosadašnjem izgledu (klasični dizajn) i u formi koja prikazuje elemente po djelatnostima (kako je dato u Pravilniku za tarifnu metodologiju i tarifne stavove). Navedeni prijedlog podnosioca zahtjeva nalazi se u Prilogu broj 2. ovog izvještaja.

V. TOK FORMALNE RASPRAVE

A. Pripremna rasprava

Dana 16.11.2005. godine održana je pripremna rasprava za formalnu raspravu po zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje br.07-02-647/18/05 od 01.10.2005. godine, u prisustvu ovlaštenih predstavnika podnosioca zahtjeva Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, umješača „Aluminij“ d.d. Mostar, zaposlenika FERK-a, članova FERK-a i Voditelja postupka. U pozivu za pripremnu raspravu podnosilac zahtjeva pozvan je da do 14.11.2005. godine u FERK dostavi prijedlog plana za podnošenje i davanje odgovora za informacijama kao i prijedlog pitanja koja će se obrađivati na pripremnoj raspravi, dokaza i ostalih proceduralnih pitanja kao što su utvrđivanje cijene snage i energije na pragu proizvodnih jedinica, stavljajući akcenat na troškove (fiksne i varijabilne) i alokacija troškova zajedničkih poslova, mogućeg povrata, strukture uposlenih, te planirane proizvodnje električne energije, dok je umješač u pozivu za pripremnu raspravu pozvan da isto dostavi na pripremnu

raspravu. Do naznačenih rokova podnosilac zahtjeva i umješač nisu dostavili navedeno.

Kako bi odredili odgovarajuće tarife, utvrdili potreban prihod za djelatnost proizvodnje Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, kao i cijene na pragu proizvodnih jedinica FERK mora razmotriti sve troškove, iznos regulatorne osnovice, kao i stope povrata na regulatornu osnovicu uključene u potreban prihod podnosioca zahtjeva za 2006. godinu. Dostavljeni podaci od strane podnosioca zahtjeva koji potkrepljuju ovaj zahtjev ne sadrže sve podatke potrebne FERK-u kako bi utvrdio troškove i potreban prihod sa određenim nivoom sigurnosti. U skladu s tim zaposlenici FERK-a su podnijeli Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo nekoliko zahtjeva za informacijama koje će biti predmet rasprave na formalnoj raspravi kako slijedi:

Pitanje broj 1:

Obrazložiti porast troškova materijala za održavanje u termoelektranama (Kakanj porast za 33,53% i Tuzla porast za 24,96%) i hidroelektranama na Neretvi (porast za 68,5%) u 2006. godinu u odnosu na 2004. godinu?

Pitanje broj 2:

Obrazložiti porast ostalih troškova materijala u TE Tuzla (26,34%) i HE na Neretvi (za 28,68%) u 2006. godini u odnosu na 2004. godinu?

Pitanje broj 3:

Obrazložiti porast usluga održavanja i u termoelektranama i u hidroelektranama u 2006. godini u odnosu na 2004. godinu?

Pitanje broj 4:

Na osnovu kojih podataka FERK može vidjeti da je došlo do pada troškova amortizacije u 2006. godini u odnosu na 2004. godinu?

Pitanje broj 5:

U okviru tabele potrebnog prihoda za termoelektrane Kakanj i Tuzla dati obrazloženje o planiranim vrijednosnim i količinskim izrazima svake stavke materijala sadržane u osnovnom i pomoćnom materijalu za 2006. godinu. U okviru navedenog se misli na:

- potrošeni ugalj
- potrošene industrijske vode
- potrošenih kemikalija za proizvodnju toplotne energije
- kalo, rastur, lom i kvar

Iste podatke potrebno je obrazložiti i dostaviti za 2004. i 2005. godinu.

Pitanje broj 6:

U okviru tabele potrebnog prihoda za termoelektrane Kakanj i Tuzla dati obrazloženje o planiranim vrijednosnim izrazima svake stavke goriva sadržane u okviru troškova goriva i energije za 2006. godinu. U okviru navedenog se misli na:

- potrošeno gorivo i mazivo za proizvodnju el. energije (jedinična cijena*količina)
- potrošeno gorivo i mazivo za buldoždere i lokomotive (jedinična cijena*količina)

Iste podatke potrebno je obrazložiti i dostaviti za 2004. i 2005. godinu.

Pitanje broj 7:

U tabeli potrebnog prihoda u okviru stavke osnovni i pomoćni materijal koji pored troškova uglja obuhvataju sljedeće:

- potrošena industrijska voda
- potrošene kemikalije za proizvodnju
- kalo, rastur, lom i kvar

dati odgovarajuće obrazloženje koji normativi su korišteni za planiranje cijene gore navedenih stavki u 2006. godini. Identične podatke dostaviti i obrazložiti za 2004. i 2005. godinu.

Pitanje broj 8:

U okviru tabele potrebnog prihoda za termoelektrane Kakanj i Tuzla dati obrazloženje o planiranim vrijednosnim i količinskim izrazima svake stavke sadržane u okviru ostalih varijabilnih troškova-troškova održavanja za 2006. godinu.

Iste podatke potrebno je obrazložiti i dostaviti za 2004. i 2005. godinu.

Pitanje broj 9:

Na osnovu koje cijene prevoza (KM/ tona) su planirani troškovi prevoza uglja u 2006. godini?

Dati odgovarajuće objašnjenje na navedeno pitanje i iste podatke obrazložiti za 2004. i 2005. godinu.

Pitanje broj 10:

Dati odgovarajuće obrazloženje za normative korištene za planiranje cijene utroška goriva i maziva za proizvodnju el.energije i goriva i maziva za buldoždere i lokomotive.

Pitanje broj 11:

Obzirom na planirano smanjenje broja zaposlenih obrazložiti porast troškova plaća i naknada plaća (TE Tuzla 12,26%; TE Kakanj 12,43%; Hidroelektrane na Neretvi13,70%) u 2006 godini u odnosu na 2004. godinu.

Pitanje broj 12:

Iz kojih razloga se planira pad troškova dažbina za zemljište i ostalo (TE Tuzla 13,59%; Hidroelektrane na Neretvi 86,17%) u 2006. u odnosu na 2004. godinu?

Pitanje broj 13:

Образложити пораст других трошкова пословања (ТЕ Тузла 85,34%; ТЕ Кakanj 47,63 %; Hidroelektrane на Neretvi 4,05%) у 2006. у односу на 2004. годину.

Pitanje broj 14:

Образложити пораст других rashoda пословања (ТЕ Тузла 42,60%;) и pada других rashoda (ТЕ Kakanj 16,06 %; Hidroelektrane на Neretvi 81,74%) у 2006. години у односу на 2004. годину?

Pitanje broj 15:

У табели потребног прихода за 2006. годину нису наведени подаци о резервацијама за рекултивацију. Подаци нису попуњени и за hidroelektrane и за termoelektrane. Дати одговарајуће образложење о томе да ли је било резервација ове врсте и да ли је уопште било трошкова резервисања за неке друге сврхе.

Pitanje broj 16:

Образложити значајан пад прихода од финансирања у 2006. години у односу на 2004. годину.

Pitanje broj 17:

Образложити значајан пад осталих прихода у 2006. години у односу на 2004. годину.

Pitanje broj 18:

Подаци у табели потребног прихода за ТЕ Тузла, а односе се на распоређене трошкове дирекције нису идентични са подацима попуњеним за исту ставку у Биланси успијећа. Дати одговарајуће образложење за неподударање ових података у наведеним документима.(манји износ у табели Потребног прихода).

Pitanje broj 19:

Образложити планиране трошкове Заједничког уреда и трошкове дирекција које сте попунили у табели потребног прихода за 2006. годину. Објаснити да ли постоји нека заједничка дирекција за поједине дијелове производње? Образложити поријекло трошкова који се односе на опће и заједничке трошкове дијела подuzeћа и трошкове дирекције из табеле Потребан приход?

Pitanje broj 20:

Код израчуна износа поврата у табели потребног прихода није поступано у складу са начином израчуна износа поврата наведеног у Правилнику за тарифну методологију и тарифне поступке. Стопа поврата на кредитна средства је множена са регулаторном основицом како би се добио износ укупног поврата што није предложени начин израчуна поврата у складу са правилником. Дати одговарајуће образложења зашто је износ поврата израчунат у супротности са Правилником за тарифну методологију и тарифне поступке.

Pitanje broj 21:

Potrebno odgovarajuće obrazloženje za poziciju kapitala u tabeli bilansa stanja za 2004. u odnosu na revizorski izvještaj za istu godinu. (revalorizacijske rezerve prikazane u revizorskom izvještaju u iznosu od 120.000,00 KM).

Pitanje broj 22:

U tabeli potrebnog prihoda kod strukture kapitala nije popunjen iznos koji otpada na stavku vlastitog kapitala i rezervi. Dati odgovarajuće objašnjenje i vrijednosti za stavke u strukturi kapitala.

Pitanje broj 23:

U tabeli potrebnog prihoda i kod termoelektrana i hidroelektrana u stavci donatorskih sredstva nisu popunjeni svi traženi podaci. Navesti odgovarajuće obrazloženje nepopunjavanja ovih podataka i dopuniti tražene podatke.

Pitanje broj 24:

Podaci u tabeli potrebna obrtna sredstva nisu popunjeni na odgovarajući način. Dati odgovarajuće obrazloženje.

Pitanje broj 25:

U dostavljenim dokumentima je naglašeno da je izvršena ponovna procjena vrijednosti osnovnih sredstava, ali nije verificirana od strane nadležnih organa i da će rezultat procjene imati značajne efekte na finansijske izvještaje. U kojoj se fazi nalazi verifikacija procjene. Dati odgovarajuće obrazloženje kada će biti dostavljeni podaci o procjeni s obzirom da je naglašeno da će procjena imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

Pitanje broj 26:

Kod tabele potrebnog prihoda popunjena sredstva u pripremi kod termoelektrane Tuzla prikazan je veliki porast u odnosu na 2004. godinu. Dati odgovarajuće obrazloženje ovog podatka popunjenog u navedenoj tabeli (da li je razlog porasta rekonstrukcija bloka 5 u TE Tuzla).

Kod istog podatka u tabeli potrebnog prihoda za TE Kakanj došlo je do pada sredstava u pripremi u 2006. godini u odnosu na 2004. godinu. Dati obrazloženje pada ovog podatka u 2006. godini (je li došlo do aktiviranja pojedinih sredstava).

Pitanje broj 27:

Dati odgovarajuće obrazloženja na koji način se došlo do izračuna licenciranih sredstva u priloženoj tabeli „Licencirana sredstva“ poslatoj od strane FERK-a?

Tabela licencirana sredstva poslata od strane FERK-a za TE Tuzla nije popunjena sa svim traženim podacima. Dati obrazloženje za ovaj propust.

Dati obrazloženja o tome da li je u tabeli Potrebnog prihoda u 2006. godini za hidroelektrane i termoelektrane unesena vrijednost licenciranih sredstava na osnovu ponovne procijene ili ne.

Pitanje broj 28:

Na osnovu kojih kriterija i normativa je utvrđena raspoloživa snaga na pragu bloka za proizvodnju el.energije navedene u nacrtu elektroenergetskog bilansa za 2006. godinu? Da li postoje odgovarajući proračuni na osnovu kojih se može doći do iznosa navedenog u elektroenergetskoj bilansi za raspoloživu snagu na pragu za proizvodnju električne energije?

Pitanje broj 29:

U kolikoj mjeri raspoloživi ugalj po količinama i kvaliteti utiče na raspoloživu snagu na pragu bloka, odnosno na moguću godišnju proizvodnju električne energije? Da li je moguće dostaviti dinamiku nabavke uglja, kako se ona kreira s obzirom na zalihe iz prethodne godine?

Pitanje broj 30:

Obzirom na moguće režime rada bloka G3 TE Tuzla, koja je minimalna radna snaga koju navedeni blok može predati na pragu elektrane? U kojem iznosu navedeni blok gubi na pragu raspoložive snage za proizvodnju el. energije ukoliko se u zimskom periodu angažuju blokovi G3 i G4 za grijanje?

Pitanje broj 31:

Navesti blokove kod kojih se rekonstrukcijom i modernizacijom raspoloživa snaga na stezaljkama generatora povećala do projektovanih vrijednosti?

Pitanje broj 32:

Koja je nabavna cijena uglja planirana u 2006. godini za proizvodnju el.energije za izvoz HEP-u, za bilansni višak (prodaja bilansnog viška Javno poduzeće "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne"dioničko društvo Mostar) i domaći konzum?

Iste podatke obrazložiti i za 2004. i 2005. godinu.

Pitanje broj 33:

Koja je cijena električne energije i snage planirana na pragu proizvodnih jedinica u 2006. godini?

Podnosilac zahtjeva na pripremnoj raspravi nije predložio pitanja za raspravljanje i izvođenje dokaza na formalnoj raspravi.

Umještač „Aluminj“ d.d. Mostar, nije imao na pripremnoj raspravi prijedlog pitanja za raspravljanje i izvođenje dokaza, ali je izjavio da će iste dostaviti na formalnoj raspravi.

Na pripremnoj raspravi voditelj postupka je podnosiocu zahtjeva ostavio rok da do subote 19.11.2005. do 20:00 sati dostavi podatke u smislu diskusija po navedenim pitanjima u FERK, s tim da to ne isključuje mogućnost da na formalnoj raspravi strane u postupku iznesu dodatne dokaze i činjenice vezane za predmet raspravljanja.

Zapisnik sa pripreme rasprave je sastavni dio ovog izvještaja (Prilog broj 3. ovog izvještaja).

B. Formalna rasprava

Dana 22.11.2005. godine s početkom u 9:00 sati, u sjedištu FERK-a, održana je formalna rasprava po zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije br.07-02-647/18/05 od 01.10.2005. godine u prvom tarifnom postupku, u prisustvu ovlaštenih predstavnika podnosioca zahtjeva Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, umješača „Aluminij“ d.d. Mostar, umješača Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar, umješača „Mittal Steel Zenica“ d.o.o. Zenica, umješača „Udruženje za zaštitu interesa potrošača“ Sarajevo, zaposlenika FERK-a, članova FERK-a i Voditelja postupka.

Na formalnoj raspravi je konstatirano da je FERK dana 18.11.2005. godine pod brojem 07-02-647-12/18/05 zaprimio od podnosioca zahtjeva odgovore na sva pitanja koja su postavljena na pripremnoj raspravi osim sljedećih: 10, 11, 15, 19, 25, 28, 29, 30, 31, 32. i 33. Odgovori podnosioca zahtjeva na pitanja postavljena na pripremnoj raspravi su u Prilogu broj 4. ovog izvještaja.

Dalje, na formalnoj raspravi je konstatovano da je FERK dana 18.11.2005. godine pod brojem 07-02-647-09/18/05, zaprimio od umješača „Aluminij“ d.d. Mostar dopis kojim je dostavio zahtjev za informacijama koje će tražiti od podnosioca zahtjeva, a koji je voditelj postupka putem fax-a u cilju ekonomičnosti i efikasnosti postupka istog dana dostavio podnosiocu zahtjeva. Aluminij d.d. Mostar postavio je sljedeća pitanja:

1. Kolika je instalirana snaga svake od elektrana (hidro i termo) koje su u vlasništvu Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo ?
2. Kolika je raspoloživa snaga na pragu svake od elektrana (hidro i termo) koje su u vlasništvu Javno poduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo ?
3. Kolika je realizovana proizvodnja (Gwh) tih elektrana u 2002, 2003, 2004. i planirana u 2006. godini?

4. Koliki su troškovi proizvodnje pojedine od tih elektrana u 2004, 2005. (projekcija do kraja godine) i planirani u 2006. godini (razdvojeno na fiksne, varijabilne i ukupne)?
5. Koliki su troškovi održavanja pojedine od tih elektrana u 2004, 2005. (projekcija do kraja godine) i planirana u 2006. godini (razdvojeno na fiksne i varijabilne)?
6. Kolika je amortizacija pojedine od tih elektrana u 2004. i 2005. (projekcija do kraja godine) i planirana u 2006. godini?
7. Koliki je broj zaposlenih po pojedinoj od tih elektrana u 2004, 2005, i plan u 2006. godini? Koliki je udio osobnih dohodaka u cijeni koštanja kWh?
8. Kolika je vlastita potrošnja (%) pojedinih blokova termoelektrana koje su u vlasništvu Javnog preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo ?
9. Koliki je prosječni pogon sa nazivnom snagom (sati/godišnje) pojedinih blokova termoelektrana koje su u vlasništvu Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo ?
10. Koliki je stepen korisnog rada (%) pojedinih blokova termoelektrana koje su u vlasništvu Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo ?
11. Kolika je sadašnja proizvodna cijena (KM/kWh ili €/kWh) na pragu svake elektrane koje su u vlasništvu Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo?

Podnosilac zahtjeva je na formalnoj raspravi umješaču „Aluminij“ d.d. Mostar dostavio brošuru u kojoj se nalaze odgovori na pitanja koje je umješač u svom zahtjevu za informacijama naveo kao pitanja broj 1, 2, 3, 8, 9, 10, a za pitanja broj 4, 5, 6, 7. i 11. podnosilac zahtjeva se usaglasio da umješač može izvršiti uvid u podatke koje je podnosilac zahtjeva dostavio FERK-u.

Na osnovu zapisnika sa pripreme rasprave i podnesenog odgovora podnosioca zahtjeva, zaposlenici FERK-a i podnosilac zahtjeva su na formalnoj raspravi utvrdili da ne postoji spor o pitanjima koja su na pripremljenoj raspravi označena pod slijedećim brojevima 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 21, 25, 26, 29, 30, 31, 33.

Na formalnoj raspravi raspravljalo se o spornim pitanjima definisanim kao u zapisniku sa pripreme rasprave.

Pitanje broj 1. (pitanje br. 1, 2 i 3. sa pripreme rasprave):

Obrazložiti porast troškova materijala za održavanje i usluga održavanja u proizvodnim objektima. Od ukupnog iznosa materijala i usluga održavanja prikazanih u tabeli potrebnog prihoda dati obrazloženje da li jedan dio troškova materijala i usluga za održavanje je stavljen u iznos energije za izvoz? Da li se dio troškova održavanja veže i za G5 pokrivajući troškove koji nisu pokriveni rekonstrukcijom?

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavni dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtjeva je porast troškova materijala za održavanje i usluga održavanja u 2006. godini obrazložio činjenicom da su ovi troškovi u 2004. godini bili preniski i iznos tih troškova ne zadovoljava potrebe održavanja opreme. To je bio i razlog zbog koga je poslovnom politikom i ocjenom organa upravljanja utvrđeno njihovo postepeno povećanje, što se vidi iz Plana poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za 2005.godinu. Također, podnosilac zahtjeva je istakao kako su se, u principu, pri određivanju troškova za 2006. godinu rukovodili planiranim troškovima za 2005. godinu koji su korigovani s odnosom proizvodnje 2006/2005, te raspoređeni na blokove zavisno o njihovoj proizvodnji električne energije, s tim što se na blok 3 TE Tuzla izvršila mala preraspodjela obzirom da ima dva kotla. Istaknuta je činjenica kako je apsolutan iznos tih troškova malen iako se postotak u kome je izražen taj trošak čini mnogo većim, kao i činjenica da se potrebe za održavanjem povećavaju i radi starenja objekata. Podnosilac zahtjeva je istakao i činjenicu da se dio ovih troškova odnosi i na troškove koji nisu pokriveni projektom rekonstrukcije bloka 5 u TE Tuzla, te kako nije važno je li neki trošak visok ili nizak, već je važno da li je opravdan.

Prema podacima iz bilansi uspjeha: ostvarenje 2004, plan poslovanja 2005. i tabele bilanse uspjeha za 2006. godinu, priložene uz zahtjev za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje, izvršeno je poređenje troškova materijala za održavanje i usluga održavanja za navedene godine. Rezultati poređenja ukazuju na kontinualan trend porasta navedenih troškova u posmatranom periodu.

Obzirom na starost proizvodnih kapaciteta, te iznosa ulaganja u prethodnim godinama, mišljenja smo da se planirani troškovi održavanja za 2006. godinu, ponuđeni od strane podnosioca zahtjeva, kreću u razumnim okvirima.

Analizom ostalih troškova materijala po elektranama: 2005/2004 porast 10,76 %, 2006/2005 pad 50%, došli smo do stajališta kako se planirani iznosi navedenih troškova kreću u razumnim okvirima.

Prikazani troškovi materijala i usluga održavanja koji nam se u ovom trenutku čine razumnim, bit će podložni revidovanju u narednom tarifnom postupku, nakon sagledavanja stvarnih troškova održavanja.

Ostali troškovi materijala na Direkciji Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo u 2006. godini, a koji se alociraju na proizvodnju, planirani su u iznosu 811.000 KM, što smatramo precjenjenim. Ovi troškovi su veći u 2006. godini za 49,63% od istih troškova na nivou javnog preduzeća u odnosu na 2005. godinu koji su tada iznosili 542. 000 KM. Navedeni troškovi u 2005. godini bilježe pad od 1,09% u odnosu na 2004. godinu koji su iznosili 548. 000 KM. Smatramo da se ostali troškovi materijala za 2006. godinu mogu

procijeniti metodom aritmetičke sredine prema podacima iz 2004. i 2005. godine, što iznosi 545.000 KM (Prilog br.6.-Ostali troškovi materijala).

Pitanje broj 2. (pitanje br. 13. sa pripreme rasprave):

Образложити пораст других трошкова пословања (ТЕ Тузла 85,34%; ТЕ Кakanj 47,63 %; Hidroelektrane на Neretvi 4,05%) у 2006. у односу на 2004. годину. Дати одговарајуће појашњење за трошкове PPZ тј. које су радње преузете за настајак ових трошкова.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja), kao i u dopisu Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo od 24.11.2005. zaprimljenim u FERK-u pod brojem 07-02-647-17/18/05 (Prilog broj 7. ovog izvještaja).

Podnosilac zahtijeva je istakao kako je plan većine fiksnih troškova, pa tako i onih sa stavke други трошкови пословања за 2006.годину рађен на основу плана истих трошкова за 2005.годину уз незначитно повећање тог плана. У плану трошкова за 2005. годину за ТЕ Тузла планирано је повећање трошкова услуга одржавања чистоће због увођења outsourcinga за ове послове, а планирано је издвајање већих средстава за едукацију запослених (дошколованање, специјалистички курсеви и сл), као и повећање трошкова PPZ-e и заштите на раду што намећу нови и строжији законски прописи из ове области. Podnosilac zahtijeva je istakao kako ostvarenje других трошкова пословања у ТЕ Тузла за период I-IX 2005. године износи 442.000 KM што значи да се трошкови који су у овој ставци планирани за 2006.g. не разликују битно од процјене остварења за 2005. годину. Код HE на Neretvi повећање је минимално, за првих 9 мјесеци 2005.године на овој ставци трошкова је остварено 1.046.000 KM од чега се највећи дио односи на трошкове непроизводних услуга који настају из инфраструктурних обавеза према општинама Konjic и Jablanica.

Podnosilac zahtijeva je dostavio tražene informacije pisanim putem u kojem je naveo iznose других трошкова пословања, укључујући трошкове PPZ-a, по производним јединицама, планираним за 2006. годину. На основу наведеног мишљења смо да се ови износи крећу у прихватљивим границама.

Pitanje broj 3. (pitanje br. 15. sa pripreme rasprave):

У табели потребног прихода за 2006. годину нису наведени подаци о резервацијама за рекултивацију. Подаци нису попуњени и за hidroelektrane и за termoelektrane. Образложити да ли је било резервиранија ове врсте и да ли је уопште било трошкова резервиранија за неке друге сврхе.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja), kao i u dopisu Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo od 24.11.2005. zaprimljenim u FERK-u pod brojem 07-02-647-17/18/05 (Prilog broj 7. ovog izvještaja).

Podnosilac zahtjeva je konstatovao kako su navedeni troškovi, troškovi rekultivacije, zakonska obaveza, te da se vode u okviru pozicije drugi troškovi poslovanja – analitički konto 3489000, ostale neproizvodne usluge, te u tabeli potrebnog prihoda nisu posebno iskazani.

Mišljenja smo da je podnosilac zahtjeva dao zadovoljavajući odgovor.

Pitanje broj 4. (pitanje br. 17. sa pripreme rasprave):

Obrazložiti značajan pad ostalih prihoda u 2006. godini u odnosu na 2004. godinu.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5. ovog izvještaja).

Podnosilac zahtjeva je istakao da u predračunu bilanse uspjeha TE Kakanj za 2006. godinu planiran je ostali prihod u iznosu od cca 1.749.000 KM, pri čemu se treba imati u vidu da je u 2004. godini ostvareno cca 274.000 KM prihoda od otpisanih mu obaveza po kreditima što se ne može očekivati za 2006. godinu. Također se u 2006. godini ne može očekivati prihod u iznosu od cca 124.000 KM iz ranijih godina. Glavna stavka TE Kakanj su prihodi od donacija što je razgraničano, a odnosi se na donirana stalna sredstva i amortizaciju koja je u 2004. godini iznosila 1.911.000 KM, kao i da je taj iznos prihoda smanjen u 2006. proporcionalno smanjenju troškova amortizacije.

Tokom 2004. intenzivirana je naplata zaostalih potraživanja za tehnološku paru i za grijanje i ostvaren je značajniji iznos, koji je kao prihod ušao u stavku ostalih prihoda za 2004. godinu. Kasnije je napravljen ugovor o reprogramu potraživanja, i ostvaren konstantan priliv sredstava. Prihodi od utuženih kupaca iz ranijih godina u TE Tuzla su iznosili 1.844.000 KM tokom 2004. godine.

S obzirom na analize ostalih prihoda podnosioca zahtjeva iskazanih u bilansama uspjeha, ostvarenje 2004, plan 2005. i priloženih dokumenata uz zahtijev za odobrenje tarifa za proizvodnu djelatnost, uočen je značajan pad navedenih prihoda u 2006. godini u odnosu na 2004. i 2005. godinu. Smatramo da je podnosilac zahtjeva potcijenio iznos ostalih prihoda u 2006. godini (planirani

iznos 6.388.000 KM) u odnosu na isti u 2004. i 2005. godini. S obzirom na značaj stavke ostalih prihoda kod izračuna potrebnog prihoda za tarifne kupce, smatramo da se ostali prihod za 2006. godinu može planirati u iznosu dobivenom na osnovu metode aritmetičke sredine podataka iz 2004, 2005. i 2006. godine, što iznosi 13.308.702 KM na nivou djelatnosti proizvodnje (Prilog br. 8.-Ostali prihodi).

Pitanje broj 5. (pitanje br. 19. sa pripremne rasprave):

Objasni planirane troškove Zajedničkog ureda i troškove direkcija koji su popunjeni u tabeli potrebnog prihoda za 2006. godinu. Dostaviti analitičku bruto-bilansu zajedničke Direkcije Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo .

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja), kao i u dopisu Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo od 24.11.2005. zaprimljenim u FERK-u pod brojem 07-02-647-17/18/05 (Prilog broj 7. ovog izvještaja).

Podnosilac zahtjeva je objasnio način organizacije javnog preduzeća, kao i činjenicu da su troškovi zajedničkih službi dijela preduzeća, troškovi koji se odnose na dio preduzeća, a troškovi direkcije su troškovi na nivou javnog preduzeća. Podnosilac zahtjeva je također objasnio i način na koji je izvršio alokaciju tih troškova na proizvodne jedinice u tabelama potrebnog prihoda.

Jasan nam je način alokacije troškova zajedničkog ureda i troškova direkcije, koju je napravio podnosilac zahtjeva, a što je prikazano u tabelama potrebnog prihoda. Što se tiče analitičke bruto bilanse Direkcije Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo konstatujemo da je podnosilac zahtjeva dostavio sintetičku bruto bilansu, a ne traženu analitičku, te da je u skladu sa istom izvršio alokaciju troškova direkcije.

Pitanje broj 6. (pitanje br. 20. sa pripremne rasprave):

Kod izračuna iznosa povrata u tabeli potrebnog prihoda nije postupano u skladu sa načinom izračuna iznosa povrata navedenog u Pravilniku za tarifnu metodologiju i tarifne postupke. Stopa povrata na kreditna sredstva je množena sa regulatornom osnovicom kako bi se dobio iznos ukupnog povrata što nije predloženi način izračuna povrata u skladu sa pravilnikom. Objasni zašto je iznos povrata izračunat u suprotnosti sa Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtijeva se povodom ovog pitanja izjasnio da je povrat računat u skladu sa njihovim tumačenjem stava 3. člana 16. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke: „U početnom periodu ponderirani prosječni trošak kapitala biti će sveden na ponderirani prosječni trošak duga“ i na osnovu navedenog je $WACC=DI$. Stopa povrata na kreditna sredstva pomnožena je sa regulatornom osnovicom i na takav način dobiven je iznos povrata na kreditna sredstva za sve dijelove društva i djelatnosti.

Ne slažemo se s argumentima podnosioca zahtijeva iznesenim na pripremljenoj i formalnoj raspravi. Mišljenja smo da se kod izračuna ponderirane prosječne stope povrata (WACC) treba izračunati učešće dugovnog kapitala u ukupnom kapitalu regulisanog elektroprivrednog društva i dobijeni iznos pomnožiti sa ponderiranom stopom povrata na kreditna sredstva i tako dobijenu stopu primjeniti na regulatornu osnovicu. Izračun povrata po svim proizvodnim objektima nalazi se u Prilogu broj 9. ovog izvještaja.

Pitanje broj 7. (pitanje br. 22. sa pripremljene rasprave):

U tabeli potrebnog prihoda kod strukture kapitala nije popunjen iznos koji otpada na stavku vlastitog kapitala i rezervi. Dati odgovarajuće objašnjenje i vrijednosti za stavke u strukturi kapitala.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtijeva je naveo da su vrijednosti vlasničkog kapitala i rezervi po djelovima preduzeća navedeni u dostavljenim izvještajima o poslovanju i bilansama stanja, te kako ne mogu vršiti dalje procjene mimo onih koje su priložili. Ostavlja se mogućnost FERK-u da procjeni vrijednost vlasničkog kapitala i rezervi regulisanog elektroprivrednog društva što mu Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke i omogućava. Naveli su da je na konsultativnim sastancima održanim u FERK-u 12. i 15. 9. 2005. godine po pitanju vlasničkog kapitala i rezervi usaglašeno da navedene podatke zbog neizvršenog funkcionalnog i računovodstvenog razdvajanja nije moguće dostaviti.

Obzirom na obrazloženje ponuđeno na formalnoj raspravi od strane podnosioca zahtijeva izvršen je uvid u dokumentaciju i konstatujemo da su zaposlenici FERK-a izvršili dopunu nedostajućih podataka za vlasnički kapital i

rezerve u tabelama potrebnog prihoda za 2006. godinu na osnovu izvještaja o poslovanju za 2004. godinu.

Pitanje broj 8. (pitanje br. 23. sa pripreme rasprave):

U tabeli potrebnog prihoda i kod termoelektrana i hidroelektrana u stavci donatorskih sredstva nisu popunjeni svi traženi podaci. Navesti odgovarajuće obrazloženje.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtijeva je naveo da je podešavanje podataka koji se odnose na stanje donacija rađeno na osnovu procjene, a obzirom na kratkoću vremena nije se išlo u detalje. Ugovora o donacijama za djelatnost proizvodnje u narednoj godini nema, što ne znači da ih neće biti.

Mišljenja smo da je ponuđeno obrazložene zadovoljavajuće. Nakon pregleda podataka o stanju donacija iz bruto bilansi djelatnosti proizvodnje za period I-XII 2004. godine i I-IX 2005. godine, popunjeni podaci o donacijama u tabelama potrebnog prihoda za 2006. godinu kreću se u realnim okvirima.

Pitanje broj 9. (pitanje br. 24. sa pripreme rasprave):

Podaci u tabeli potrebna obrtna sredstva nisu popunjeni na odgovarajući način, dati obrazloženje.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtijeva tvrdi da je podatke vezane za obrtna sredstva nemoguće obrazložiti obzirom na sve okolnosti, npr. termoelektrane ostvaraju najveće troškove, a nemaju nikakva potraživanja i sl. Obzirom na složeno računovodstveno i finansijsko ustrojstvo Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo i interne odnose između direkcije i dijelova društva izračun na način predviđen tabelom FERK-a je nemoguć.

Obzirom da tabela „Potrebna obrtna sredstva“ nije u potpunosti popunjena, smatramo prihvatljivim da u regulatornu osnovicu bude uključen iznos obrtnih sredstava, kako je to prikazano u tabeli „Potrebna obrtna sredstva“, od strane podnosioca zahtjeva.

Pitanje broj 10. (pitanje br. 27. sa pripreme rasprave):

Образложити на који начин се дошло до израчуна лиценцираних средстава у приложеној табели „Licencirana sredstva“ poslatoj od strane FERK-a.

Табела „Licencirana sredstva“ poslata od strane FERK-a за ТЕ Тузла није попуњена са свим траженим подацима. Дати образложење за овај пропуст.

Потребно је образложити да ли је у табели Потребног прихода у 2006. години за хидроелектране и термоелектране унесена вриједност лиценцираних средстава на основу поновне процјене или не.

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtjeva je obrazložio da je izračun licenciranih sredstava rađen na osnovu bilanse stanja iz 2004. godine, te je dostavio kompletno popunjenu tabelu licenciranih sredstava za TE Tuzla. Podnosilac zahtijeva je na pitanje vezano za implementaciju procjene vrijednosti osnovnih sredstava iznio mišljenje da je dao zadovoljavajući odgovor na pripreмној расправи и да нових saznanja o implementaciji procjene vrijednosti osnovnih sredstava nema. На питање умјешача који је закон основ да би се извршила процјена сталних средстава, подносилац захтјева је одговорио да је у току реструктуирање електроенергетског сектора те да постоји проблем формирања преносне компаније на државном нивоу. Подносилац захтјева је истакao како би се омогућило формирање преносне компаније, потребно је извршити хармонизовану процјену средстава у сва три електропривредана предузећа у БиХ.

Podnosilac zahtjeva je istakao kako u tabelu „Licencirana sredstva“ nisu unesene vrijednosti iz ponovne procjene vrijednosti osnovnih sredstava, nego sadašnje vrijednosti, što smo i ustanovili. Poređenjem podataka iz tabele „Licencirana sredstva“ sa bilancom stanja iz 2004. godine ustanovili smo da su iz licenciranih sredstava isključeni 024-stanovi; 025-sredstva u pripremi; 026-sredstva izvan upotrebe. Procjena vrijednosti osnovnih sredstava, a za koju smatramo da je izvršena u cilju provođenja Zakona o osnivanju kompanije za prenos električne energije u Bosni i Hercegovini, Akcionog plana Federacije Bosne i Hercegovine za prestruktuiranje i privatizaciju електроенергетског сектора у Босни и Херцеговини и у складу са међународним računovodstvenim standardima broj 2. i broj 16, u trenutku izrade ovog izvještaja nije verificirana od strane nadležnih organa podnosioca zahtjeva, po informacijama kojima raspolazemo.

Pitanje broj 11. (pitanje br. 28. sa pripreme rasprave):

Obzirom na normativna ispitivanja pojedinih blokova termoelektrana i planirane režime rada pojedinih blokova koja je raspoloživa snaga na pragu pojedinih blokova uz pretpostavku da su raspoložive dovoljne količine uglja planirane kvalitete (KJ/kg) navedene u EEB za 2006. g.? Da li ti navedeni blokovi po kriterijima za planiranje mogu raditi preko 6000 sati?

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtijeva je naveo da raspoloživa snaga termoblokova u principu predstavlja max. snagu s kojom blok može da radi 15 sati ili duže, a dobije se ili na bazi normativnih ispitivanja koja se rade svakih 4-5 godina ili na bazi objektivnih podataka koji se dobiju iz eksploatacije tih blokova.

Podaci o snazi tih blokova koji se dobiju na zadnji spomenuti način su najrealniji. Podaci o raspoloživoj snazi su navedeni u tabeli 11. i tabeli 3. nacrtu EEB za 2006. godinu. U ljetnom periodu zbog visokih vanjskih temperatura zraka postoje problemi s postizanjem vakuma, tako da se u tom periodu realno smanjuje snaga termoblokova. Zbog dijagrama opterećenja sistema blokovi se obaraju na tehnički minimum osim u ljetnom periodu, a u nekim situacijama rade ispod tehničkog minimuma na ugulj pa se za podršku vatre u kotlovima koriste tečna goriva, lož ulje ili mazut.

U TE Tuzla blok G4 najniži specifični utrošak topline ostvaruje pri snazi od 180 MW, ali ne postiže tu snagu čak i kad radi u toplifikacionom režimu. Optimalna tačka bloka G6 TE Tuzla je pri 188 MW, ali zbog dijagrama opterećenja sistema njega je nemoguće eksploatisati u optimalnoj tački. Kroz plan angažovanja blokova pokušava se optimizovati rad blokova.

Podnosilac zahtijeva je istakao da nije preporučljivo da blokovi rade preko 6000 sati, međutim radi potreba sistema zna se desiti da blokovi rade i preko ovog broja sati. Kao primjer, podnosilac zahtijeva je naveo da je blok 6 u TE Tuzla radio 6911 sati u 2004. godini.

Podnosilac zahtijeva je dao obrazloženje na osnovu kojih podataka se utvrđuje raspoloživa snaga i što sve utiče na njen iznos, međutim nije dostavio odgovor na pitanje koja je raspoloživa snaga pojedinih blokova uz pretpostavku da su raspoložive dovoljne količine uglja planirane kvalitete, s obzirom na normativna ispitivanja pojedinih blokova termoelektrana i planirane režime rada pojedinih blokova. Smatramo da su podaci o raspoloživoj snazi koji se nalaze u nacrtu EEB, relevantni podaci te smo iste koristili u proračunima.

Pitanje broj 12. (pitanje br. 32. sa pripreme rasprave):

Koja je nabavna cijena uglja planirana u 2006. godini za proizvodnju el.energije za izvoz HEP-u, za bilansni višak (prodaja bilansnog viška Javno poduzeće "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne"dioničko društvo Mostar) i domaći konzum? Iste podatke obrazložiti i za 2004. i 2005. godinu. Prema tabeli 3. bilans minimalnih i maksimalnih snaga na pragu elektrana za 2006. godinu na samom dnu navedena je stavka noćnog viška, šta se namjerava s noćnim viškom?

Argumenti, činjenice i dokazi, te tok rasprave po ovom pitanju zabilježeni su u zapisniku sa formalne rasprave održane 22.11.2005. godine koji je sastavani dio ovog izvještaja (Prilog broj 5 ovog izvještaja).

Podnosilac zahtijeva je naveo da je u 2004. godini cijena uglja za HEP iznosila 3,05 KM/GJ s tim što se svake godine povećava cca 1,5 % tako da je 2006.godine planirana cijena 3,142 KM/GJ. Za domaći konzum i bilansni višak nabavna cijena uglja je 4 KM/GJ ako bilansni višak ostaje u BiH, a ako se bilansni višak plasira van BiH onda se primjenjuje metodologija koja se bazira na omjeru postignute cijene u izvozu i ostvarene proizvodne cijene iz prethodne godine uz korištenje faktora 1,075, jer u suprotnom ne bi bili konkurentni.

Podnosilac zahtjeva je istakao ukoliko se postigne niža cijena izvoza, koja obara cijenu uglja ispod 3 KM/GJ, onda konsultuju rudnike.

Podnosilac zahtijeva je navedeno obrazloženje potkrijepio ugovorima sa rudnicima o kupoprodaji uglja iz kojih je jasno vidljiv način formiranja cijene uglja za izvoz HEP-u i za bilansni višak, kao i utvrđena cijena uglja od 4 KM/GJ za domaći konzum.

Podnosilac zahtjeva je naveo da je stavka noćnog viška upravo i naglašena stavka iz tabele 3. bilans minimalnih i maksimalnih snaga na pragu elektrana iz elektro energetske bilanse za 2006. godinu sa idejom i planom plasmana energije noćnog viška, pod uslovom da cijena te energije bude viša od njihovih marginalnih troškova. Također, naveden je pokušaj postizanja dogovora sa Javnim poduzećem "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne"dioničko društvo Mostar, ali postoji nekoliko realnih problema. Jedan od njih je što se akumulacija CHE Čapljina koristi kao hladna rezerva za potrebe JP ERS i Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar što ograničava mogućnosti pumpnog rada. Drugi je problem što noćni višak nije dovoljan, iznosi negdje oko 50% potrebne snage za crpni režim rada jednog agregata u CHE Čapljini, a podnosilac zahtijeva ne može da garantira isporuku el. energije u slučaju ispada nekih blokova iz pogona.

Mišljenja smo da je navedeno obrazloženje prihvatljivo. Podnosilac zahtjeva je također svjestan činjenice kako cijena za prodaju električne energije ne bi trebala biti niža od marginalnih troškova.

Nakon raspravljanja po ovim pitanjima podnosilac zahtjeva i umješači nisu predložili dodatna pitanja za raspravljanje ili izvođenje dokaza.

VI. PREPORUKA

TERMoeLEKTRANE

Prilikom razmatranja pitanja jediničnih cijena električne energije i snage na pragu proizvodnih jedinica, gdje je kao bazna godina uzeta 2004. godina, dajemo preporuku do koje smo došli na osnovu iznesenih argumenata, činjenica i dokaza na formalnoj raspravi i dostupnih podataka.

U tu svrhu analizirali smo fiksne i varijabilne troškove proizvodnje električne energije po svim stavkama navedenim u tabelama potrebnog prihoda za 2006. godinu dostavljenim od strane Podnosioca zahtijeva, za svaku proizvodnu jedinicu (proizvodna jedinica: blok termoelektrane, hidroelektrana).

Analizirani su sljedeći varijabilni troškovi termoelektrana:

- Troškove nabavke uglja za proizvodnju električne energije – analizirali smo na osnovu nabavne cijene uglja za domaći konzum (4 KM/GJ), planiranog prosječnog specifičnog troška topline pojedinih blokova kJ/kWh (navedenih u Nacrtu elektroenergetske bilanse Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za 2006. godinu), koji ovisi o planiranim režimima rada pojedinih blokova, i izračunom utvrđene količine električne energije za domaći konzum za svaki pojedini blok termoelektrana.
- Troškove dopreme uglja – analizirali smo na osnovu ukupno iskazanih troškova dopreme uglja za svaki pojedini blok termoelektrana, planirane nabavke uglja za proizvodnju električne energije, tehnološke pare i toplinske energije (Nacrt elektroenergetske bilanse Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za 2006. godinu – **Prilog broj 10. ovog izvještaja**) i posljednje ugovorene cijene koja za TE Tuzla iznosi 5,86 KM/t i za TE Kakanj 1,55 KM/t.
- Troškove analize uglja – analizirali smo su na osnovu ukupno iskazanih troškova unutar tabela potrebnog prihoda termoelektrana, planirane nabavke uglja za proizvodnju električne energije, tehnološke pare i

toplinske energije (Nacrt elektroenergetske bilanse Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za 2006. godinu) i ugovorene cijene iz 2005. godine (ugovorne strane: "INSPEKT-RGH" d.d. Sarajevo; Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo) od 0,26 KM/t.

- Troškove kemikalija – analizirali smo na osnovu prosječnih jediničnih troškova iskazanih po kWh: TE Kaknj 0,05 pf/kWh, TE Tuzla 0,04 pf/kWh.
- Troškovi industrijske vode za TE Tuzla – analizirali smo na osnovu prosječno ostvarenih jediničnih troškova u 2004 i 2005. godini iskazanih po kWh.
- Planirani trošak „kalo, rastur, lom i kvar“ upoređivali smo sa iznosom od 2,3% od zbira planiranih troškova uglja za proizvodnju električne energije, troškova dopreme uglja i trošakova uglja za proizvodnju tehnološke pare i toplinske energije.
(troškovi nabavke uglja za proizvodnju tehnološke pare i toplinske energije spadaju u troškove neregulisane djelatnosti)
- Troškovi tekućeg i investicionog održavanja obuhvataju troškove materijala i rezervnih dijelova za održavanje i troškove usluga za održavanje sredstava u tehnički ispravnom stanju. Poređenjem navedenih troškova planiranih za 2006. godinu sa ostvarenjema istih u 2004 i planom za 2005. godinu (Bilanse uspjeha – **Prilog broj 11. ovog izvještaja**) zaključujemo da je trend kretanja navedenih troškova u prihvatljivim okvirima.

U tabeli 1 i tabeli 2. prikazani su troškovi tekućeg i investicionog održavanja preuzeti iz bilansi uspjeha Podnosioca zahtijeva.

TE Tuzla	2004	2005	2006
Materijal za održavanje (000 KM)	4478	5425	5596
Usluga održavanja (000 KM)	3823	4500	4245
Ukupno (000 KM)	8301	9925	9841
Proizvodnja (GWh)	2855,9	2978,7	2481,3
Jedinični trošak (pf/kWh)	0,291	0,333	0,397

Tabela 1.

TE Kakanj	2004	2005	2006
Materijal za održavanje (000 KM)	2430	2044	3245
Usluga održavanja (000 KM)	2465	3149	4583
Ukupno (000 KM)	4895	5193	7828
Proizvodnja (GWh)	1579,2	1581,9	2092,9
Jedinični trošak (pf/kWh)	0,310	0,328	0,374

Tabela 2.

- Planirane troškove vodoprivrednih naknada – analizirali smo na osnovu važećih zakonskih propisa po proizvedenom kWh i planiranoj proizvodnji električne energije (Nacrt elektroenergetske bilanse Javnog preduzeća Elektropriroda Bosne i Hercegovine d.d.- Sarajevo za 2006. godinu)

Naknade koje su uključene u gore navedeno su:

1. Posebna vodoprivredne naknada za korištenje voda
  2. Posebna vodoprivredne naknada za zaštitu voda
- Naknada za korištenje šuma se plaća u iznosu od 0.1% na osnovicu koja predstavlja ukupan prihod pravnog lica. U tabelama potrebnog prihoda termoelektrana uočili smo da nije naveden trošak po osnovu ove naknade i izvršili smo odgovarajuće prilagođavanje.

Planiranu proizvodnju električne energije sa svakog pojedinog bloka termoelektrana za domaći konzum (tarifni kupci i isporuka Javnom poduzeću "Elektropriroda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar - bilansni višak) i izvoz HEP-u odredili smo izračunom na osnovu:

- planirane proizvodnje električne energije pojedinog bloka termoelektrane
- planirane proizvodnje električne energije termoelektrana
- planiranog bilansnog viška u količini od 607,7 GWh (u slučaju 70% vjerovatnoće pojave dotoka vode kod hidroelektrana)
- ukupne ugovorene isporuke električne energije u 2006. godini u količini od 1000 GWh za HEP na osnovu važećeg ugovora
- odgovarajućeg izračuna proizvodnje električne energije termoelektrana za tarifne kupce Javno preduzeće Elektropriroda Bosne i Hercegovine d.d.- Sarajevo

Rezultati izračuna neznatno odstupaju od istovjetnog izračuna priloženog od strane Podnosioca zahtjeva i prikazani su u tabeli 3 i tabeli 4.

TE Tuzla	G3	G4	G5	G6	UKUPNO
Domaći konzum (GWh)	224,5	733,7	130,0	855,4	1.943,6
Tarifni kupci JP EP BiH (GWh)	186,3	609,1	107,9	709,8	1.613,1
Planirana isporuka JP EP HZHB (GWh)	38,2	124,6	22,1	145,6	330,5
Izvoz HEP (GWh)	67,7	185,8	44,1	240,1	537,7

Tabela 3.

TE Kakanj	G5	G6	G7	UKUPNO
Domaći konzum (GWh)	442,2	260,6	928,3	1631,1
Tarifni kupci JP EP BiH (GWh)	367,0	216,3	770,5	1.353,8
Planirana isporuka JP EP HZHB (GWh)	75,2	44,3	157,8	277,3
Izvoz HEP (GWh)	126,5	70,6	264,7	461,8

Tabela 4.

Varijabilni troškovi proizvodnje električne energije za domaći konzum i pripadni jedinični varijabilni troškovi, planirani za 2006. godinu, prikazani su u tabelama 5, 6, 7 i 8.

(000 KM)

TE Tuzla	G3	G4	G5	G6	UKUPNO
Utrošeni uglj za proizvodnju	12.729,19	33.593,69	6.370,04	39.011,10	91.704,02
Troškovi analize uglja	69,3	188,7	33,9	215,1	507,02
Utrošena industrijska voda	52,94	174,04	30,16	201,84	458,98
Utrošene kemikalije za proizvodnju	85,82	282,15	48,89	327,22	744,08
Kalo, rastur, lom i kvar	303,29	837,86	139,51	899,47	2.180,13
Utrošeno gorivo i mazivo za proizvodnju el. en.	694,39	601,43	129,23	708,86	2.133,91
Gorivo i mazivo za buldožere i lokomotive	92,68	302,94	53,69	353,19	802,50
Troškovi dopreme uglja	1.561,70	4.253,36	763,54	4.850,68	11.429,28
Vodoprivredne naknade	261,47	841,82	149,78	981,42	2.234,49
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja	1.284,8	2.335,3	493,8	3.246,0	7.359,92
Varijabilni troškovi proizvodnje el. energije	17.135,6	43.411,3	8.212,5	50.794,9	119.554,33

Tabela 5.

Jedinični varijabilni troškovi TE Tuzla (pf/kWh)	G3	G4	G5	G6	UKUPNO
Ugalj	5,670	4,579	4,900	4,561	4,718
Analiza uglja	0,031	0,026	0,026	0,025	0,026
Industrijska voda	0,024	0,024	0,023	0,024	0,024
Kemikalije	0,038	0,038	0,038	0,038	0,038
Kalo, rastur, lom i kvar	0,135	0,114	0,107	0,105	0,112
Troškovi goriva za potpalu i podršku	0,309	0,082	0,099	0,083	0,110
Troškovi ostalih goriva	0,041	0,041	0,041	0,041	0,041
Transport	0,696	0,580	0,587	0,567	0,588
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja	0,572	0,318	0,380	0,379	0,379
Vodoprivredne naknade	0,116	0,115	0,115	0,115	0,115
UKUPNO	7,633	5,917	6,317	5,938	6,151

Tabela 6

(000 KM)

TE Kakanj	G5	G6	G7	UKUPNO
Utrošeni ugalj za proizvodnju	20.436,00	14.005,00	41.008,00	75.449,00
Troškovi analize uglja	95,8	66,3	192,3	354,36
Utrošena industrijska voda	0,00	0,00	0,00	0,00
Utrošene kemikalije za proizvodnju	218,93	129,43	460,50	808,85
Kalo, rastur, lom i kvar	418,77	290,26	840,96	1.549,99
Utrošeno gorivo i mazivo za proizvodnju el. en.	432,03	253,82	866,27	1.552,12
Gorivo i mazivo za buldožere i lokomotive	78,67	46,36	162,48	287,51
Troškovi dopreme uglja	571,0	395,0	1.146,5	2.112,56
Vodoprivredne naknade	555,1	329,2	1.163,2	2.047,50
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja	1.640,3	966,7	3.443,3	6.050,20
Varijabilni troškovi proizvodnje el. energije	24.446,5	16.482,0	49.283,6	90.212,10

Tabela 7.

Jedinični varijabilni troškovi TE Kakanj (pf/kWh)	G5	G6	G7	UKUPNO
Ugalj	4,621	5,374	4,418	4,63
Analiza uglja	0,022	0,025	0,021	0,02
Industrijska voda	0,000	0,000	0,000	0,00
Kemikalije	0,050	0,050	0,050	0,05
Kalo, rastur, lom i kvar	0,095	0,111	0,091	0,10
Troškovi goriva za potpalu i podršku	0,098	0,097	0,093	0,10
Troškovi ostalih goriva	0,018	0,018	0,018	0,02
Transport	0,129	0,152	0,124	0,13
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja	0,371	0,371	0,371	0,37
Vodoprivredne naknade	0,126	0,126	0,125	0,13
UKUPNO	5,528	6,325	5,309	5,531

Tabela 8.

U skladu sa Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke (član 25. stav 7.) jediničnu cijenu električne energije na pragu proizvodnih jedinica TE Tuzla i TE Kakanj odredili smo na osnovu planirane proizvodnje električne energije za domaći konzum (tabela 3. i tabela 4.) i pripadnih varijabilnih troškova proizvodnje (tabela 5. i tabela 7.) kako slijedi:

TE Tuzla	G3	G4	G5	G6
Jedinična cijena električne energije (pf/kWh)	7,633	5,917	6,317	5,938

Jedinična cijena električne energije TE Tuzla: 6,151 pf/kWh.

TE Kakanj	G5	G6	G7
Jedinična cijena električne energije (pf/kWh)	5,528	6,325	5,309

Jedinična cijena električne energije TE Kakanj: 5,531 pf/kWh.

Fiksne troškove proizvodnje električne energije: amortizacija stalnih sredstava, troškovi zarada (plate i naknade plata, članarine...), zakupnine (zakup zemljišta, zakupnina za skladišni prostor, zakupnina za kancelarijski prostor, zakupnina opreme,...), fiksni porezi i doprinosi (porezi na ostala razna primanja, doprinosi za građevinsko zemljište, doprinos-komunalna naknada, ... ,ostali porezi koji ne zavise od poslovnih rezultata) i ostali fiksni troškovi (ostali troškovi materijala, systemske studije, ...), navedeni u tabelama potrebnog prihoda termoelektrana za 2006. godinu, analizirali smo na osnovu podataka iz bilansi uspjeha dostavljenih od strane Podnosioca zahtijeva: ostvarenje 2004, plan 2005. i plan za 2006. godinu. Poredeći stavke fiksnih troškova iz bilansi uspjeha, ostvarenje - 2004. godina, plan - 2006. godina, konstatujemo da nema bitnih odstupanja te prihvatamo gore navedene stavke fiksnih troškova u iznosima koji su navedeni od strane Podnosioca zahtijeva.

Fiksni troškovi i rashodi pored fiksnih troškova regulisane djelatnosti uključuju i fiksne troškove zajedničkih poslova i direkcije javnog preduzeća alocirane na pojedine blokove termoelektrana. Analizom potrebnog prihoda termoelektrana za 2006. godinu utvrdili smo da alokacija gore navedenih troškova nije izvršena na osnovu instalirane snage proizvodnih jedinica kako je u prilogu D.2. Postupak određivanja novih tarifa obrazloženo od strane Podnosioca zahtijeva nego na osnovu:

- raspoložive snage za proizvodnju električne energije na pragu proizvodnih jedinica -alokacija fiksnih troškova direkcije javnog preduzeća
- raspoložive snage za proizvodnju električne energije, tehnološke pare i toplinske energije na pragu proizvodnih jedinica - alokacija fiksnih troškova zajedničkih poslova umanjениh za prihode zajedničkih poslova.

Obzirom na iznose alociranih fiksnih troškova zajedničkih poslova i direkcije javnog preduzeća, navedene u tabelama potrebnog prihoda termoelektrana, smatramo da je korišteni ključ alokacije – raspoloživa snaga na pragu proizvodne jedinice prihvatljiv.

Razmatrajući bilanse uspjeha ostvarenje 2004. godine, plan 2005. godine i podatke iz ostalih dokumenata dostavljenih uz Zahtjev za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije uočili smo da je u 2006. godini došlo do značajnog povećanja troškova ostalog materijala u odnosu na 2004. i 2005. godinu na Direkciji javnog poduzeća (2006/2005 49,63 %, 2005/2004 pad od 1,09 %).

Smatramo da je navedeno povećanje neprihvatljivo, te smo izvršili odgovarajuću korekciju tako da smo na osnovu iznosa troškova ostalog materijala, navedenih u tabelama Bilansi uspjeha za 2004. i 2005. godinu, izračunali aritmetičku sredinu i za dobiveni iznos umanjili ostale fiksne troškove na Direkciji javnog preduzeća, po pojedinim elektranama. **(Prilog broj 6. ovog izvještaja)**

Prilikom analize izračuna povrata u tabelama potrebnog prihoda, dostavljenim od strane Podnosioca zahtijeva, primijetili smo da način izračuna nije u skladu sa odredbama Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke.

Iz tabela potrebnog prihoda dostavljenih od Podnosioca zahtjeva vidljivo je da je ponderirana prosječna stopa povrata (WACC) izjednačena sa ponderiranom stopom povrata na pozajmljeni kapital (DI) i pomnožena sa regulatornom osnovicom.

Mišljenja smo da se pri izračunu ponderirane prosječne stope povrata (WACC) treba izračunati učešće dugovnog kapitala u ukupnom kapitalu (DP) i dobiveni iznos pomnožiti s ponderiranom stopom povrata na kreditna sredstva (DI), te tako dobivenu stopu pomnožiti s regulatornom osnovicom. **(Prilog broj 9. ovog izvještaja)**

Obzirom na podatke iz bilanse uspjeha ostvarenje 2004. godine, plan poslovanja 2005. godine i podataka iz ostalih dokumenata dostavljenih uz Zahtjev za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje električne energije, za stavku ostalih prihoda zaključili smo da su prikazani podaci za 2006. godinu u tabelama potrebnog prihoda za 2006. godinu podcijenjeni tj. iskazani su u malom iznosu u odnosu na podatke iz prethodne dvije godine (2004. i 2005. godina). Važnost stavke ostalih prihoda pri izračunu potrebnog prihoda je velika i s tim u vezi smo izvršili odgovarajuće prilagođavanje ove stavke u skladu sa Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke. **(Prilog broj 8. ovog izvještaja)**

Prema Pravilniku za tarifnu metodologiju i tarifne postupke, član 25. stav 5. jedinična cijena snage na pragu proizvodnih jedinica termoelektrana računa se na osnovu omjera između potrebnog prihoda proizvodne jedinice umanjene za iznos varijabilnih troškova proizvodnje električne energije za tarifne kupce i raspoložive snage na pragu bloka.

U tabelama 9 i 10. prikazan je iznos raspoložive snage na pragu proizvodnih jedinica (Nacrt elektroenergetske bilanse Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za 2006. godinu), potrebnog prihoda umanjene za iznos varijabilnih troškova proizvodnje za tarifne kupce i iznos potrebnog prihoda od tarifnih kupaca, prema našem proračunu.

TE Tuzla	G3	G4	G5	G5
Raspoloživa snaga na pragu proizvodnih jedinica (MW)	69	168	179	187
Potreban prihod-varijabilni troškovi tarifnih kupaca (000 KM)	9.170,05	12.610,12	11.326,86	9.357,06
Potreban prihod proizvodnih jedinica-tarifni kupci (000 KM)	23.389,9	48.649,2	18.143,2	51.506,0

Tabela 9.

TE Kakanj	G5	G6	G7
Raspoloživa snaga na pragu proizvodnih jedinica (MW)	100	85	207
Potreban prihod-varijabilni troškovi tarifnih kupaca (000 KM)	7.415,12	8.540,87	55.854,70
Potreban prihod proizvodnih jedinica-tarifni kupci (000 KM)	27.704,3	22.221,0	96.760,6

Tabela 10.

Varijabilne troškove proizvodnje električne energije tarifnih kupaca izračunali smo umnoškom jediničnih varijabilnih troškova termoelektrana (tabele 6 i 8.) i količine električne energije za tarifne kupce za svaki blok termoelektrana (tabele 3 i 4.). Rezultati izračuna prikazani su u tabelama 11 i 12.

TE Tuzla	G3	G4	G5	G6	Ukupno
Planirana proizvodnja za tarifne kupce (GWh)	186,3	609,1	107,9	709,8	1.613,1
Jedinični varijabilni troškovi (pf/kWh)	7,633	5,917	6,317	5,938	6,151
Varijabilni troškovi – tarifni kupci (000 KM)	14.219,88	36.039,03	6.816,39	42.148,96	99.224,25

Tabela 11.

TE Kakanj	G5	G6	G7	Ukupno
Planirana proizvodnja za tarifne kupce (GWh)	367,0	216,3	770,5	1.353,8
Jedinični varijabilni troškovi (pf/kWh)	5,528	6,325	5,309	5,531
Varijabilni troškovi – tarifni kupci (000 KM)	20.289,19	13.680,18	40.905,95	74.875,32

Tabela 12.

Na osnovu našeg prijedloga potrebnog prihoda termoelektrana za 2006. godinu i varijabilnih troškova proizvodnje električne energije za tarifne kupce izračunali smo jediničnu cijenu snage na pragu proizvodnih jedinica termoelektrana TE Tuzla i TE Kakanj koja iznosi:

TE Tuzla	G3	G4	G5	G6
Jedinična cijena snage (KM/kW)	132,899	75,060	63,279	50,038

Jedinična cijena snage TE Tuzla: 70,421 KM/kW.

TE Kakanj	G5	G6	G7
Jedinična cijena snage (KM/kW)	74,151	100,481	269,829

Jedinična cijena snage TE Kakanj: 183,191 KM/kW.

HIDROELEKTRANE

Prilikom razmatranja pitanja jedinične cijene električne energije na pragu hidroelektrana analizirali smo varijabilne troškove proizvodnje električne energije iskazane u priloženim tabelama potrebnog prihoda za 2006. godinu od strane Podnosioca zahtijeva redom:

- Posebna vodoprivredna naknada za korištenje voda – analizirali smo na osnovu važećeg zakonskog propisa na osnovu kojeg se navedena naknada plaća u postotku od 2% od prosječne proizvodne cijene električne energije

na pragu hidroelektrana na dan uplate za 1 kWh proizvedene električne energije na pragu hidroelektrana.

- Posebna vodoprivredna naknada za zaštitu voda – nismo analizirali navedenu naknadu, iako je u planu poslovanja za 2005. godinu predviđen trošak na osnovu ove naknade za HE na Neretvi u iznosu od 1.100.000 KM
- Doprinos za hidroakumulaciju - analizirali smo na osnovu važećeg zakonskog propisa na osnovu kojeg se navedena naknada plaća u iznosu od 0.005 KM po proizvedenom kilovatsatu (kWh) električne energije, odnosno 0.005 KM po utrošenom m³ vode.
- Naknada za korištenje šuma se plaća u iznosu od 0.1% na osnovicu koja predstavlja ukupan prihod pravnog lica. U tabelama potrebnog prihoda hidroelektrana uočili smo da nije naveden trošak na osnovu ove naknade i izvršili smo odgovarajuće prilagođavanje.
- Ostali varijabilni troškovi-troškovi održavanja obuhvataju materijal za održavanje i usluge održavanje i analizu ovih troškova izvršili smo na osnovu bilansi uspjeha: ostvarenje 2004, plan poslovanja za 2005 i 2006. godinu dostavljenim od strane Podnosioca zahtijeva. Obzirom na kontinuiran trend porasta (Tabela 13 i Tabela 14.) mišljenja smo da se navedeni troškovi mogu prihvatiti u navedenim iznosima.

Materijal za održavanje	2004	2005	2006	UKUPNO
HE na Neretvi (KM)	433.000	624.600	730.000	1.787.600
Proizvodnja el. energije (GWh)	1610,5	1427	1389,2	4426,7
Jedinični varijabilni trošak (pf/kWh)	0,027	0,044	0,053	0,040

Tabela 13.

Usluge održavanja	2004	2005	2006	UKUPNO
HE na Neretvi (KM)	627.000	916.560	981.000	2.524.560
Proizvodnja el. energije (GWh)	1610,5	1427	1389,2	4426,7
Jedinični varijabilni trošak (pf/kWh)	0,039	0,064	0,071	0,057

Tabela 14.

Fiksne troškove poslovanja hidroelektrana analizirani smo na osnovu podataka iz bilansi uspjeha: ostvarenje 2004, plan 2005. i plan za 2006. godinu, bruto bilanse (I-XII 2004..) i ostalih dokumenata dostavljenih od strane Podnosioca zahtijeva. Poredeći stavke fiksnih troškova iz navedenih dokumenata, konstatujemo da nema

bitnih odstupanja i prihvaćamo iste u iznosima koji su navedeni od strane Podnosioca zahtijeva.

Alokacija fiksnih troškova zajedničkih poslova i direkcije javnog preduzeća izvršena je na istovjetan način kao i za termoelektrane.

Troškovi ostalog materijala na Direkciji javnog preduzeća, iznos povrata i iznos ostalih prihoda, navedeni u tabelama potrebnog prihoda za HE na Neretvi analizirali smo na isti način kao i kod termoelektrana i izvršili odgovarajuće prilagodbe Tabela potrebnog prihoda. **(Prilog broj 6, 8. i 9. ovog izvještaja)**

U tabelama 15 i 16. prikazan su varijabilni troškovi hidroelektrana, potreban prihod umanjen za iznos varijabilnih troškova i iznos potrebnog prihoda prema našem proračunu.

HIDROELEKTRANA	HE Jablanica	HE Grabovica	HE Salakovac
Varijabilni troškovi hidroelektrana (000 KM)	4.842,45	2.324,26	2.897,50
Potreban prihod-varijabilni troškovi (000 KM)	14.519,526	15.221,790	24.055,765
Potreban prihod (000 KM)	18.959,8	17.037,2	26.181,1

Tabela 15.

Količine planirane proizvodnje električne energije i raspoloživa snaga hidroelektrana preuzete su iz Nacrta elektroenergetske bilanse Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo za 2006. godinu i prikazane u tabeli 16.

HIDROELEKTRANA	HE Jablanica	HE Grabovica	HE Salakovac
Planirana proizvodnja el. energije (GWh)	695,80	286,80	406,60
Raspoloživa snaga (MW)	145	114	210

Tabela 16.

Ukupna proizvodnja električne energije za 2006. godinu HE na Neretvi planirana je za potrebe tarifnih kupaca Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo .

U skladu odredbama Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke i našeg prijedloga potrebnog prihoda za HE na Neretvi za 2006. godinu izračunali smo jediničnu cijenu snage i jediničnu cijenu električne energije na pragu proizvodnih jedinica kako slijedi:

HE Neretva	HE Jablanica	HE Grabovica	HE Salakovac
Jedinična cijena cijena el. energije (pf/kWh)	0,696	0,810	0,713
Jedinična cijena snage (KM/kW)	97,361	129,061	110,874

Jedinična cijena električne energije za HE na Neretvi iznosi: 0,724 pf/kWh.

Jedinična cijena snage za HE na Neretvi iznosi: 111,03 KM/kW.

Zbirni podaci djelatnosti proizvodnje prikazani su u tabeli 17.

ELEKTRANA	TE Tuzla	TE Kakanj	HE Neretva ^{na}	Ukupno
Planirana proizvodnja (GWh)	2.481,30	2.092,9	1.389,2	5.963,4
Planirana proizvodnja el. energije za tarifne kupce (GWh)	1.613,1	1.353,8	1.389,2	4.356,10
Raspoloživa snaga (MW)	603	392	469	1.464
Potreban prihod – tarifni kupci (000 KM)	141.688,34	146.686,00	62.178,10	350.552,43
Varijabilni troškovi tarifnih kupaca (000 KM)	99.224,25	74.875,32	10.064,20	184.147,38

Tabela 17.

Jedinična cijena električne energije na pragu proizvodnje: 4,228 pf/kWh.

Jedinična cijena raspoložive snage na pragu proizvodnje: 113,653 KM/kW.

VII. PRELAZNI PERIOD

Ove preporuke, su rezultat naše analize dokumenata i podataka koji su dostavljeni od strane podnosioca zahtjeva, a koji sadrže i elemente procjene samog podnosioca zahtjeva. I pored objektivno kratkog vremenskog perioda za dostavljanje zahtjeva u prvom tarifnom postupku koje je imao podnosilac zahtjeva, kao i vremenskog ograničenja koje je bilo pred FERK-om i njegovim zaposlenicima u razmatranju dostavljenog zahtjeva, učinjen je izniman trud da se ocjene troškovi podnosioca zahtjeva u mjeri u kojoj je to moguće. Iako prilikom podnošenja zahtjeva podnosilac zahtjeva inicijalno nije dostavio sve potrebne dokumente i podatke, u toku samog postupka zahtjev je dopunjavao. Međutim u trenutku izrade ovog izvještaja ipak nedostaju određeni podaci za koje je podnosilac zahtjeva mogao izvršiti procjenu a koji su više puta zahtjevani od podnosioca zahtjeva. Činjenica je da prema ovom izvješću, u ovom trenutku, izgleda da su neki troškovi opravdani, međutim tokom vremena kako se baza podataka bude poboljšavala i popunjavala i opravdanost troškova će se poboljšavati tako da će se tek na kraju prelaznog perioda znati koji su troškovi zaista opravdani. Obzirom na navedeno, FERK će od podnosioca zahtjeva u narednim tarifnim postupcima tražiti dostavljanje takvih zahtjeva koji će sadržavati dovoljno podataka koji će dovesti do konačnog cilja, a to je potpuna opravdanost troškova.

Iako smo neke troškove podnosioca zahtjeva posmatrali kako je to podnosilac zahtjeva iskazao ali u mjeri kako je to bilo moguće u ovom prvom tarifnom postupku, svjesni smo opredjeljenja FERK-a zasnovanog na Zakonu o električnoj energiji, a usvojenog Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke kroz odredbe istog

Pravilnika o Prelaznom periodu, o postepenosti u primjeni usvojene tarifne metodologije, gdje je FERK jasno izrazio svoj stav o postepenom uvođenju međunarodno prihvaćene regulatorne prakse i postepenom uvođenju opće prihvaćenih međunarodnih standarda u tarifnom postupku, kako bi se izbjegle iznenadne i drastične promjene tarifa u prelaznom periodu, zbog nepostojanja razvijenih socijalnih mjera i uvođenja poreza na dodatnu vrijednost, a koja podrazumjeva i postepenost u eventualnim izmjenama tarifa, koje će na kraju prelaznog perioda u potpunosti biti zasnovane na opravdanim troškovima.

Na osnovu navedenog, smatramo da će članovi FERK-a imati razumnu osnovu da na osnovu svoje savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, ovog izvještaja i komentara strana u postupku, kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka, a u skladu sa članom 75. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi FERK-a, članom 56. i poglavljem Prelazni period Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke FERK-a, donese svoju odluku po zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost proizvodnje, koja će biti razumna i nediskriminirajuća, uvažavajući usvojeni princip da će tarife tek na kraju prelaznog perioda u potpunosti biti zasnovane na opravdanim troškovima.

VIII. KOMENTARI STRANA U POSTUPKU

Strane u postupku, podnosilac zahtjeva Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo, umješači Aluminij d.d. Mostar, Javno poduzeće "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar, „Mittal Steel Zenica“ d.o.o. Zenica i „Udruženje za zaštitu interesa potrošača“ Sarajevo svoje komentare na ovaj izvještaj mogu dostaviti Voditelju postupka do 21.12.2005. do 16:00sati.

Ovaj izvještaj potpisuju:

Slavica Stojčić

Sanela Pokrajčić

Broj: 07-02-647-19/18/05

Datum:19.12.2005.godine